Nr. 374 (7256) — WARSZAWA, PIĄTEK 17 GRUDNIA 1937 r. — ROK XLI

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA GOTÓWKĄ.

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 12 i pół do 2-ej po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada
ADMINISTRACJA czynna od 9—5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł
KASA czynna od 12 do 2-ej.

Cena numeru 10 groszy

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 2.20-13
ADMINISTRACJA — 5.13-80
DRUKARNIA — 2.76-43
KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 112

Cena numeru 10 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, bez odnoszenia zł. 2.20 na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.
Oddziały: „NAPRZÓD" Kraków, ul. Sw. Tomasza 11-a „GAZETA ROBOTNICZA" Katowice, ul. Teatralna 12. „ŁODZIANIN" Łódź, Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI" Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64 „ROBOTNIK RADOMSKI" Radom, ul. Kelles-Krauza 1. „ROBOTNIK POZNAŃSKO-POMORSKI" Poznań, ul. Stroma 24. „ROBOTNIK BIAŁOSTOCKI" Białystok, Rynek Kościuszki 29.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Pięcioma minutami ciszy
uczcił wczoraj Świat Pracy Polski
pamięć Pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej
Gabriela Narutowicza

Wczoraj punktualnie o godz. 11 stanęły W WARSZAWIE tramwaje. Zapłonęły czerwone światełka. Mężczyźni obnażyli głowy. Zatrzymywały się taksówki.

W dzielnicach robotniczych brzmiał głos syren. Stanęła—zawsze wierna fabryka „Lilpop, Rau i Loewenstein". Stanęły tak samo na pięć minut fabryki inne, biura, instytucje i t. d.

W ŁODZI zatrzymała się praca w fabrykach; stanęły tramwaje i taksówki; zamarł cały ruch kołowy.

W KRAKOWIE również punktualnie o godz. 11 rano zagrały syreny fabryczne; stanęły na ulicach tramwaje, autobusy, taksówki; wszędzie praca została przerwana.

WE LWOWIE stanęły tramwaje. Praca w fabrykach i biurach została przerwana. Na dźwięk syren zatrzymywali się przechodnie na ulicach, odsłaniając głowy.

Takie same wiadomości nadchodzą ze wszystkich stron kraju. W wielu fabrykach i warsztatach wyrastał do góry las zaciśniętych pięści. Rozlegały się dźwięki „Czerwonego Sztandaru".

***

Świat Pracy Polski złożył— w piętnastą rocznicę tragicznego zgonu — swój własny hołd pamięci Pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej, Gabriela Narutowicza.

***

W WARSZAWIE stanęły zakłady użyteczności publicznej, a więc elektrownia, gazownia, wodociągi; zamarł ruch uliczny: tramwajowy, autobusowy, samochodowy.

Stanęły wszystkie fabryki. Z większych wymienimy fabryki metalowe: Polskie Zakłady Lotnicze „Skoda", Centralne Warsztaty Samochodowe, Polski Fiat, Zbrojownia, Dzwonkowa, Lilpop, Norblin, Paschalski, Handtke, Parowóz, Serkowski, Pocisk, Rosenfeld, Elektromotor, Kleiman i wiele innych, oraz fabryki chemiczne: Franaszek, Rygawar, Syrena-Rekord, Kijewski i Scholze, Wolska Manufaktura, Indogum, Vacum Oil Company (rozlewnia), K. W. G. Farbiarnia Wełny, Ergs, Lauer, Asco, Majde, Stok, Wisła, Targówek, Goldflam, Tosca, Trocas i inne (324 mniejszych przedsiębiorstw).

***

PAT. donosi:

Piętnastą rocznicę śmierci Pierwszego Prezydenta R. P. Gabriela Narutowicza Warszawa uczciła pięciominutową ciszą.

Na hasło syren fabrycznych o godz. 11-ej ustał na ulicach Warszawy wszelki ruch, autobusy, taksówki, tramwaje i inne pojazdy uliczne zatrzymały się.

W rocznicę zgonu

Wczoraj odbyło się w katedrze św. Jana w Warszawie uroczyste nabożeństwo żałobne za spokój duszy Pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej — Gabriela Narutowicza. W nabożeństwie wzięli udział przedstawiciele kierowniczych władz państwowych z marszałkiem Śmigłym-Rydzem na czele; p. Prezydent nie był obecny z powodu niedawnej choroby.

Klasa robotnicza Meksyku
odeprze każdy zamach z bronią w ręku

Meksykańska generalna federacja pracy postanowiła utworzyć ze swych członków formacje o charakterze wojskowym, a to w celu przygotowania się do odparcia ewentualnego zamachu stanu, o którego przygotowaniu krążą pogłoski.

Na brzegach Rzeki Żółtej
i wybrzeżach Jangtse toczą się krwawe walki

Komunikat chiński donosi, że znaczne siły japońskie zostały skierowane na południe od Nankinu. Oddziały te nacierają w kierunku Ningu na rzece Jangtse. Miejscowość ta jest położona w odległości 130 km. od Nankinu. W razie powodzenia tej operacji, cała komunikacja na rzece Jangtse zostałaby przerwana. Oddziały chińskie stawiają Japończykom opór na silnie ufortyfikowanych pozycjach, ciągnących się na grzbietach pasm górskich Tuanszan i Duszan. Marszałek Czang - Kai Szek wydał rozkaz o mobilizacji ludności w całym pasie przyfrontowym, zwłaszcza w rejonach położonych wzdłuż linii kolejowych.

W prowincji Kwantung walki rozgorzały na nowo. 70 motorówek japońskich przybyło do miasta Janczen, położonego na północnym brzegu rzeki Żółtej. Japończycy budują dużą ilość tratw Dowództwo chińskie oczekuje, że Japończycy będą usiłowali przeprawiać się na południowy brzeg rzeki Żółtej celem natarcia na miasto Tsinan. W prowincji Szansi oddziały japońskie rozpoczęły z Dajdzow atak na Fandzi, lecz zostały odparte przez wojska chińskie

Uznanie zaboru Abisynii przez Irlandię wywołało
ostry zatarg z Anglią
Król Jerzy odmówi podpisania listów uwierzytelniających posła Irlandii?

Decyzja rządu wolnego państwa Irlandzkiego w sprawie utworzenia stałego poselstwa w Rzymie wywołała silne wrażenie w angielskich kołach politycznych. Pomiędzy Londynem a Dublinem nastąpiła wymiana zdań w tej kwestii. Należy podkreślić, że poseł Irlandii w Rzymie będzie akredytowany przy królu Włoch i cesarzu Etiopii. Poza tym, jak podkreślają w angielskich kołach rządowych, premier irlandzki de Valera powziął swą decyzję samodzielnie, nie zawiadamiając o swych planach rządu angielskiego, pomimo, że listy uwierzytelniające nowego posła muszą być podpisane przez króla Jerzego VI jako króla Irlandii. Angielskie sfery rządowe stoją na stanowisku, że wysłanie do Rzymu posła akonstytucyjne, ponieważ król jest i cesarzu Etiopii jest równoznaczne z faktycznym uznaniem panowania włoskiego w Etiopii. Fakt ten stwarza trudne zagadnienie konstytucyjne, ponieważ król Jerzy, podpisując listy uwierzytelniające nowego posła, popadł by w sprzeczność z polityką Wielkiej Brytanii i całego Imperium brytyjskiego.

Jak już podaliśmy sprawa ta wywołała również ostre starcie w parlamencie irlandzkim między przywódcą irlandzkiej Partii Pracy a de Valerą.

Nowy Prezydent Szwajcarii

Szwajcarskie zgromadzenie związkowe dokonało wyboru prezydenta na r. 1938. 155 głosów na 181 ważnych padło na dotychczasowego wiceprzewodniczącego rady związkowej dr. Johannesa Baumanna. Wiceprezydentem został wybrany 148 głosami radca związkowy Filip Etter.

Dr. Baumann, od czterech lat jest członkiem rady i do obecnej chwili kierował departamentem sprawiedliwości i policji. Jest on członkiem partii demokratycznej. Nowoobrany wiceprezydent należy do partii konserwatywno - katolickiej i jako członek rady związkowej kierował dotąd departamentem spraw wewnętrznych.

Reforma Ligi Narodów
jest pomysłem niebezpiecznym dla pokoju

Zdaniem „Epoque" reforma statutu genewskiego jego pomysłem chybionym, a nawet wręcz niebezpiecznym nie tylko dla samej Ligi Narodów, ale nawet dla światowego pokoju. Dziennik ten pisze, że również błędna jest moda polityki angielskiej, która w obronie interesów brytyjskich na Dalekim Wschodzie gotowa jest pójść na daleko idące ustępstwa w Europie. Anglia zapomina, że pomiędzy zagadnieniami Dalekiego Wschodu i zagadnieniami europejskimi istnieje ścisła współzależność. Ustępstwa w jednych sprawach wywołują konieczność drugich ustępstw.

Podobnie rozumuje Pertinax w „Echo de Paris", dowodząc, że Londyn przewróci prestiż Wielkiej Brytanii odpowiednim postępowaniem w Europie a nie na Dalekim Wschodzie. Zresztą główną odpowiedzialność w sprawie dalekowschodniej ponoszą Stany Zjednoczone, które w 1922 roku zażądały kategorycznie, aby Anglia zerwała sojusz z Japonią, alians ten był bowiem — zdaniem pisma — najlepszym hamulcem, powstrzymującym apetyty Tokio.

Bomby w Palestynie
Sądy wojenne nie złamały akcji terrorystycznej

Sytuacja w Palestynie jest w dalszym ciągu niezwykle naprężona.

W ciągu środy doszło do nowych manifestacji oraz zamachów na tle politycznym.

Na szlaku Hebron — Jerozolima 4 słupy telegraficzne zostały zniszczone przez nieznanych sprawców.

W Hebronie rzucono kilka bomb, których wybuchł nie spowodował jednakże większych strat materialnych lub ofiar w ludziach.

Z różnych części kraju nadchodzą wiadomości o zajściach, które częstokroć miały poważniejszy charakter.

Poraz pierwszy od chwili wprowadzenia sądów doraźnych w Palestynie skazano w Jerozolimie pewną 25-letnią kobietę za nielegalne posiadanie broni na 10 lat więzienia.

Korespondent jerozolimski dziennika „Daily Herald" podaje, że władze angielskie w Palestynie zanotowały olbrzymią infiltrację terrorystów syryjskich na terytorium palestyńskie. Napływ terrorystów wzmógł się zwłaszcza w ostatnich czasach, pomimo wzmocnienia posterunków granicznych. Dziennik sądzi, że nielegalny napływ syryjczyków nastąpił wskutek działalności Wielkiego Muftiego w Jerozolimie.

W dniu 19 grudnia odbędą się w całej Polsce
Wielkie zgromadzenia manifestacyjne
poświęcone walce o demokrację, walce przeciw faszyzmowi;
na zgromadzeniach tych złożymy hołd pamięci Pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej Gabriela Narutowicza.

w Warszawie:

O godz. 10 r. w dn. 19 grudnia — zbiórki w lokalach dzielnic P.P.S. i związków zawodowych; pochody dzielnicowe wyruszą na Plac Grzybowski; Spotkanie pochodów nastąpi o godz. 12 m. 30; stamtąd wyruszy o godz. 13 pochód wspólny na Plac Małachowskiego przed gmach „Zachęty"; Świat Pracy stolicy złoży wieńce na miejscu tragicznego zgonu Pierwszego Prezydenta.

Decydujące chwile w procesie gdyńskim

Zeznanie przy drzwiach zamkniętych

W kolejnym dniu procesu b. starosty Czarnockiego zeznania świadków dotyczyły ustalenia stopy życiowej oskarżonego. Zeznania te jaskrawo odbijają od określeń b. wojewody Kirtiklisa .który twierdził, że oskarżony swym trybem życia chciał przewyższyć ordynata nieswieskiego. Świadkowie zaś mówią o skromnych warunkach życia starosty i jego żony.

METODY...

Z zeznań świadka *Szmyda,* właściciela młyna z Żukowa, wyłaniają się znów szczegóły co do metody akcji politycznej w powiecie. Świadek miał rzekomo otrzymać od starosty pieniądze na przeciągnięcie pewnego członka sejmiku na stronę BBWR, przy czym podczas zeznań tego świadka dochodzi do sporu między nim a oskarżonym na temat owych sum.

O B. WOJ. KIRTIKLISIE

Ważniejsi świadkowie b. starosta w Tczewie *Muchniewski* i b. nacz. wydz. handlowego w Urzędzie Morskim w Gdyni *Gieysztor zeznają przeważnie przy drzwiach zamkniętych.* W części jawnej świadek Muchniewski twierdził, iż był zaskoczony procesem, bo uważał oskarżonego za porządnego człowieka; a świadek Gieysztor tłumaczy sobie *jaskrawą zmianę opinii woj. Kirtiklisa o oskarżonym...* charakterem p. Kirtiklisa.

„WSZECHWŁADNY" STAROSTA

Komendant P. W. kpt. *Karandyszowski* stwierdza, że poza sumami budżetowymi starosta wydawał dużo na popieranie pewnych organizacyj i imprez jak budowa boiska. „Z Funduszu Bezrobocia dużo się na to świadczyło". Wszyscy — zdaniem świadka — wierzyli, że starosta jest wszechwładny i jeśli uważa to za stosowne, może popierać jakie chce organizacje czy imprezy.

DOBRA OPINIA O OSKARŻONYM

Gen. Bortnowski, dowódca O. K. 8 zna oskarżonego od lat młodzieńczych, gdy razem pracowali w kołach niepodległościowych. Po latach spotkał go na Pomorzu i otrzymał o nim jak najlepszą opinię od admirała Unruga, dowódcy floty w Gdyni i pierwszego oficera sztabu pomorskiego. Podobną opinię otrzymał od byłego woj. Kirtiklisa w czasie jego urzędowania.

To też nie może zrozumieć, skąd zaszła taka nagła zmiana w opinii p. wojewody.

Świadek stwierdza następnie, że osobiście uważa, iż oskarżony był, jest i nadal został jednostką wysoce ideową, pracującą przede wszystkim dla państwa i uczciwą.

O ile chodzi o zarzucane mu sprzeniewierzenia, gen. Bortnowski powtarza, że wierzy w uczciwość oskarżonego i przypuszcza, że był on zmuszony do robienia oszczędności w budżecie powiatowym na cele specjalne, co do których otrzymał zlecenie od bezpośredniego zwierzchnika, b. wojewody pomorskiego, Kirtiklisa.

DZIAŁACZ BBWR

Jako następny świadek staje przed sądem b. sekretarz BB na powiat kartuski, Jasiński, były kierownik szkoły w Kartuzach. Jasiński niedawno opuścił więzienie pod odbyciu 2-letniej kary za niemoralne czyny w stosunku do dziewczynek w wieku szkolnym.

Św. Jasiński stwierdza, że otrzymywał pieniądze na cele polityczne, przyczym kwota wynosiła 300 zł. miesięcznie, 100 zł., na biuro BB, 100 zł. na siłę pomocniczą i 100 zł. na rozjazdy. Wszystkie pieniądze otrzymywał od starosty, na co wydawał pokwitowanie.

Następnie świadek stwierdza, że wydał około 1000 zł. na cele wyborcze.

***

Sensację w Gdyni wywołał fakt, że równocześnie w dniu wczorajszym odbywał się proces b. nacz. wojewódzkiego wydziału komunikacyjno - budowlanego inż. Kazimierza Maćkowskiego. Na procesie miał również zeznawać woj. Kirtiklis ,ale usprawiedliwił swe nieprzybycie chorobą serca.

Dnia 14 b.m. zmarła po ciężkich cierpieniach

ZOFIA Z MŁYNARSKICH

HÖLSCHEROWA

Wyprowadzenie zwłok dnia 17 grudnia 1937 r. o godz. 9 rano z kaplicy szpitala Dz. Jezus do grobu rodzinnego na Powązkach, o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

Rodzice

Z sali sądowej stolicy

WOLAŁ ŚMIERĆ NIŻ WIĘZIENIE.

Wczoraj w Sądzie Okręgowym ogłaszano wyrok w procesie Edwarda Osieckiego i Jana Wrzoska oskarżonych o napad na przechodnia i rabunek Sąd skazał obu oskarżonych na 4 lata więzienia, przy czym Osieckiego, już 12 razy karanego, Sąd postanowił umieścić w zakładzie dla niepoprawnych.

Usłyszawszy wyrok, Osiecki wyskoczył z ławy oskarżonych i z całym rozmachem uderzył głową w kolumnę sali. Uderzenie było tak silne, iż skazany upadł nieprzytomny i trzeba było wezwać lekarza.

Tego rodzaju usiłowanie rozbicia głowy po wyroku, zdarzyło się już przed rokiem w tymże sądzie.

I. K.

Pokwitowanie

NA GŁODNE DZIECI HISZPANII

Dr. Berger Mateusz, Delatyń, zł. 10.

Niwińska J., Zagórów — zł. 5. Dla uczczenia pamięci Andrzeja Struga.

Grupa Robotników Naftowych i Pracującej Inteligencji z Borysławia zł. 15.

Zamiast kwiatów na trumnę Andrzeja Struga, ostatniego prezesa Ligi Obrony Praw Człowieka i Obywatela.

NA ROBOTNICZE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ DZIECI

Niwińska J., Zagórów — zł. 5. Dla uczczenia pamięci Andrzeja Struga.

Miklaszewscy, Kraków — zł. 20. Zamiast kwiatów na grób Andrzeja Struga.

Kulmanowa Bronisława zł. 25— Stanisławów.

NA RUCHOMĄ BIBLIOTEKĘ im. ANDRZEJA STRUGA.

Adwokat Tadeusz Tomaszewski zł. 25 zamiast kwiatów na trumnę nieugiętego strażnika wielkich ideałów ludzkości Andrzeja Struga.

NA POMNIK TOW. I. DASZYŃSKIEGO.

Do Kasy CKW. PPS. wpłacił ob. A. Frönkel z Bielska 10 zł.

Do dyspozycji Centralnej Komisji Związków Zawodowych w myśl uchwały z dn. 14.8 1936 r.

Kulmanowa Bronisława — Stanisławów zł. 5.—.

DLA STRAJKUJĄCYCH PRACOWNIKÓW „DZIENNIKA PORANNEGO"

Pelagia Popiel — nauczycielka, która jednocześnie wzywa ogół nauczycielstwa do poparcia pracowników swego pisma — zł. 5.

Jaką będziemy mieli dziś pogodę?

Pogoda chmurna z opadami zwłaszcza w północnych dzielnicach. Temperatura dniem kilka stopni powyżej zera. Wiatry zmienne: dolne umiarkowane, górne do 40 km. godz.

Po zakazaniu Akademii w sprawie Gdańska

Tekst odwołania

Komitetu Obywatelskiego do Min. Spraw Wewnętrznych

Pisaliśmy osobno o zakazie Akademii, która miała się odbyć w sali Filharmonii Warszawskiej na temat: „Gdańsk — **najżywotniejsza sprawa Polski**". Komitet obywatelski, organizujący Akademię, nadesłał nam tekst odwołania od decyzji Komisariatu Rządu na m. st. Warszawę do Min. Spraw Wewnętrznych. Tekst odwołania zamieszczamy w brzmieniu dosłownym i przypominamy, że do Komitetu należą, między innymi, b. min. spraw zagranicznych A. Zaleski, b. Komisarz Generalny Polski w w Gdańsku H. Strasburger, red. B. Koskowski, — słowem ludzie z pewnością nie... podejrzani.

Red.

Komitet w składzie załączonym do odwołania, pragnął urządzić Akademię p. t. **Gdańsk najżywotniejsza sprawa Polski,** w wielkiej sali Filharmonii Warszawskiej. Komisariat Rządu na m. st. Warszawę pismem z dnia bez daty, L. S. P. 1—17/41, zakazał urządzenia tej Akademii „ze względu na bezpieczeństwo, spokój i porządek publiczny". Od tej decyzji wnosimy w przepisowym terminie następującej treści **odwołanie:**

Stan rzeczy w W. M. Gdańsku napawa głęboką troską społeczeństwo polskie. Umowa między Rzplitą. a W. M. Gdańskiem z 18 września 1933, po dojściu tam do władzy stronnictwa nacjonal-socjalistycznego, nie położyła kresu zatargom i objawom zrywania łączności Gdańska z Polską, które, przeciwnie, nabrały wzrastającego rozpędu i wagi. Po wielkim zatargu z r. 1935, w którym Gdańsk usiłował wyłamać się z przynależności do obszaru celnego Rzplitej, a na tle ustawicznych naruszań praw państwa polskiego i ludności polskiej tamtejszej, przyszedł w r. 1936 niemniej doniosły zatarg, w którym Gdańsk, pod postacią walki z Wysokim Komisarzem Ligi Narodów, przeprowadzał politykę usamodzielnienia się wobec Polski a stwarzania i pogłębiania łączności z Rzeszą Niemiecką. Bezpośrednim powodem wzrostu zaniepokojenia stanem spraw gdańskich w Polsce jest nieprzerwany szereg rażących nadużyć i bezprawi przeciw Polsce i ludności polskiej w Gdańsku, jak w początku września r. b. wpędzanie siłą dzieci polskich ze szkół polskich do niemieckich, w połowie września rb. zatrzymywanie listonoszów poczty polskiej i roztaczanie nadzoru nad jej przesyłkami wbrew wyraźnym postanowieniom umowy, w połowie października rb. udaremnienie zarządzonego już przez władze kościelne stworzenia dwu parafii personalnych polskich, a w listopadzie rb. przeprowadzenie zarządzeń o zakazie stronnictw i o t. zw. młodzieży państwowej pod jawnym hasłem zrównania urządzeń w Gdańsku z urządzeniami w Rzeszy Niemieckiej.

Nawet urzędowe ogłoszenie o poruszeniu w rozmowie z 5-go listopada rb. p. ambasadora Rzplitej w Berlinie Lipskiego z kanclerzem Rzeszy Hitlerem sprawy gdańskiej w duchu zapewnienia, by nie narażała ona na trudności stosunków polsko - niemieckich, zostało nazajutrz w urzędowym doniesieniu Senatu w. m. Gdańska przekręcone w takim duchu, jakoby w rozmowie tej uznano, że obecne działania w Gdańsku są prawidłowe i w skutek tego nie naruszają stosunków polsko-niemieckich, spowodowało urzędowe sprostowanie P. A. T.-icznej.

Podobnie jak p. wiceprezes rady ministrów i minister skarbu Kwiatkowski w mowie swej w sejmie 1-go grudnia rb. stwierdził doniosłe znaczenie i Gdyni i Gdańska dla Polski, tak też całe społeczeństwo przeniknięte jest tą myślą, a wskutek tego także i troską o coraz dobitniejsze zrywanie łączności Gdańska z Polską i wchodzenie jego w łączność z Rzeszą Niemiecką.

Troska społeczeństwa o ten stan rzeczy jest również uzasadniona, jak uprawnione jest wskazanie, że polityka nasza w sprawach gdańskich od roku 1933 dała wyniki złe i złowróżbne.

Dnia 23-go bm. główne i półurzędowe pismo dzisiejszych władz w. m. Gdańska „Danziger Vorposten" podało wiadomość, że w Niemczech odbędzie się, w związku z ruchomą wystawą p. n. Niemiecki Gdańsk, 150 zebrań w różnych miastach Rzeszy, zaczynając od Munster 28-go listopada rb. z przemówieniem p. Forstera, a pisma angielskie doniosły 28-go, że na zebraniu takim w Essen p. Forster oświadczył, iż:

— **...Gdańsk był, jest i będzie niemieckim i że niema już dziś powodu ukrywać, że Gdańsk rządzony jest przez karnych członków partii nacjonal - socjalistycznej, posłusznych rozkazom swego zwierzchnika z Berlina...**

A stwierdzić trzeba, że niezależnie od tego, czy w Niemczech odbywają się takie zebrania czy nie, zupełnie inaczej przedstawia się sprawa ta w Rzeszy Niemieckiej i w Polsce. Bo stan rzeczy prawny jest taki, że w art. 100-ym Traktatu Wersalskiego Rzesza Niemiecka zrzekła się wszelkich praw i roszczeń do obszaru Gdańska, a w art. 104-tym Traktatu Wersalskiego ustalona została łączność Gdańska z Polską. Wobec tego zebrania w Rzeszy Niemieckiej lub w Gdańsku na rzecz stworzenia łączności Gdańska z Rzeszą są działaniem przeciw prawu międzynarodowemu obowiązującemu, a zebrania w Polsce na rzecz łączności Gdańska z Polską są działaniem w duchu i w obronie obowiązującego prawa międzynarodowego i polskiego.

Komitet, złożony z kół zrzeszeń b. wojskowych, oraz z kół zrzeszeń społecznych, zapewnił też przedstawienie sprawy na Akademii przez mówców w osobach pp. prof. Stanisława Strońskiego, b. Komisarza Generalnego Rzplitej w Gdańsku, min. Henryka Strasburgera, ks. kanonika Adama Wyrębowskiego, adw. Stanisława Święcickiego, dających pewność ujęcia poważnego i ze znajomością rzeczy.

Biorąc pod uwagę powyższe względy, jak również okoliczność, iż skład Komitetu stanowi należytą rękojmię, że interes bezpieczeństwa, spokoju i ładu nie zostanie na szwank narażony, podpisani proszą:

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych raczy uchylić powołany na wstępie zakaz Komisariatu Rządu i zezwolić na odbycie Akademii p. t. **Gdańsk, najżywotniejsza sprawa Polski.**

Przewodniczący Komitetu:
(—) Pułk. Stanisław Moszkiewicz.
Sekretarz Komitetu:
(—) Mjr. Julian Malinowski
Warszawa, dnia 14 grudnia 1937.

Proces wileński

„Grupa H. Dembińskiego" przed sądem

Wczoraj podaliśmy krótkie streszczenie aktu oskarżenia w procesie H. Dembińskiego, St. Jędrychowskiego, M. Żeromskiej i towarzyszy. We środę Sąd po odczytaniu aktu oskarżenia wysłuchał wyjaśnień dwuch oskarżonych: H. Dembińskiego i St. Jędrychowskiego. We czwartek składali wyjaśnienia inni oskarżeni: M. Żeromska, Wł. Borysewicz, J. Schus, J. Putrament. — Wczoraj po południu rozpoczął się przewód sądowy od, jak zwykle, badania świadków oskarżenia.

O zajścia chłopskie

w Jarosławskim

W toczącym się w Przemyślu procesie o strajk chłopski w powiecie jarosławskim, sąd przystąpił do badania świadków. Z miejsca zarysowuje się sylweta świadka Adolfa Bieleckiego.

Obrońcy oskarżonych nie dopuszczają do zaprzysiężenia tego świadka, wobec tego, iż brał on równomierny udział w zajściach ze wszystkimi tymi, którzy obecnie zasiadają na ławie oskarżonych.

Świadek ten m. in. zeznaje, że oskarżony Kasprzak miał się o nim wyrazić do świadka Kostki: „Dlaczego bierzesz na swego zastępcę konfidenta".

Następny świadek Kostka zarówno, jak i Bielecki, obciążają oskarżonych. Sąd jednakże ustala niezgodność zeznań obu.

Świadek Fruziński mówi, że na zebraniu prezes Str. Lud. B. Gruszka nakazywał zachowanie spokoju.

Świadek Franciszek Pic, rolnik z Jankowic, zeznaje, iż słyszał, jak hr. Drohojowski nakłaniał w lecie chłopów do wybrania delegacji, która miała udać się do starosty w Jarosławiu z prośbą, by policja nie przeprowadzała pacyfikacji wsi. Drohojowski doradzał zachowanie spokoju.

Świadek Andrzej Naleśniak, strażnik miejski w Jarosławiu, obciąża osk. Kasprzaka i Słupka, natomiast słyszał, jak prez. Gruszka nawoływał tłum do rozejścia się do domów, mówiąc, iż nie chce brać odpowiedzialności za ewentualny rozlew krwi.

Przesłuchiwanie świadków trwa.

Tron hiszpański

to jest bardzo niepewny interes

Wiedeńskie koła legitymistyczne, dementują w sposób najbardziej stanowczy obiegające obecnie w prasie europejskiej pogłoski na temat przyjęcia przez Ottona propozycji wstąpienia na tron hiszpański. Propozycja ta rzekomo miała wyjść od gen. Franco. Legitymiści przypisują te pogłoski intrydze pewnych mocarstw — któreby niechętnie widziały arcyksięcia Ottona na tronie austriackim.

Ks. Windsor jedzie jednak

do Ameryki

Dziennik „Daily Mail" podaje, że na wiosnę spodziewać się należy wizyty księstwa Windsoru w St. Zjedn. Jak wiadomo, wizytę tę przed paroma tygodniami odwołano. Termin wyjazdu księcia do Ameryki nie został jeszcze ustalony. Dziennik podaje również, że podczas podróży w Ameryce, ks. Windsor wygłosi mowę, którą podadzą wszystkie rozgłośnie zwłaszcza w Anglii i innych państwach, wchodzących w skład Imperium Brytyjskiego.

Wątpliwa satysfakcja

dla Ameryki

Zgodnie z danym przyrzeczeniem ukarania oficerów, odpowiedzialnych za bombardowanie kanonierki amerykańskiej „Panay", rząd japoński odwołał szefa operacyj powietrznych kontradmirała Mitsumani. który zostanie zwolniony ze swego stanowiska.

Z Komisji Oświatowej Sejmu

Na czwartkowym posiedzeniu Komisji Oświatowej Sejmu przewodniczący pos. Pochmarski, otwierając posiedzenie, uczcił przemówieniem pamięć zmarłego wiceministra oświaty **Ujejskiego** oraz **Andrzeja Struga,** jako wielkiego pisarza, żołnierza walk o niepodległość oraz nieugiętego szermierza idei Polski, opartej o sprawiedliwość społeczną.

Przemówień tych posłowie wysłuchali, stojąc.

OKR. PPS. w Lublinie składa tow. mecenasowi Stanisławowi Benklowi serdeczne podziękowanie za obronę naszych towarzyszy w procesie lubelskim.

Za OKR. PPS.
WŁ. KUNICKI.

Zmartwienia rodziny Radziwiłłów

Rozprawa w Poznaniu o ubezwłasnowolnienie ks. M. Radziwiłła z Antonina została po przesłuchaniu świadków odroczona.

Świadkami byli: ks. Liberski, dawny kapelan w Antoninie, prof. Biehlert, i dr. Schechtel, profesor uniwersytetu poznańskiego.

Rozprawa była tajna.

Z.U.S.

W dn. 15 b. m. pracownicy Zakł. Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie okupowali po zakończonych zajęciach lokal Zakładu, na tle wysuwanych żądań ekonomicznych.

Okupacja trwała kilka godzin.

Dzieło ...„likwidowania“

Ruiny małopolskich sądów przysięgłych nie stanowią dla nas wielkiej atrakcji. Prasa socjalistyczna niejednokrotnie stwierdzała, że dzisiejszy stan sądownictwa „ludowego“ w postaci resztek sądów przysięgłych, działających na terenie Małopolski, jest zaprzeczeniem idei demokratycznego wymiaru sprawiedliwości.

Jednostronne oblicze ławy przysięgłych, składającej się przeważnie z emerytów i urzędników, uzależnionych w dużym stopniu od takiej czy innej władzy administracyjnej i liczących się, niestety, z nastrojami swego urzędowego otoczenia, — takie oblicze nie może wzbudzić wielkiego zaufania.

Obecność przewodniczącego, — sędziego państwowego, — w pokoju narad, jego prawo pouczania przysięgłych, udzielania wyjaśnień i t. d., — wszystko to krępuje obywatela, ogranicza jego swobodę myśli i postępowania, czyni z niego istotę kontrolowaną, a czasami i kierowaną przez przedstawiciela władzy. I trzeba mieć spory zapas odwagi cywilnej i duże poczucie samodzielności obywatelskiej, by w pokoju narad przeciwstawić się sugestji urzędowej.

Tak zmontowane, a właściwie spaczone przez różne nowelizacje w okresie ostatnim sądy przysięgłych nie mogą imponować wiernym synom Demokracji, którzy w okresie niewoli szczerze tęsknili do sądownictwa ludowego. Jak piękną jest postać wielkiego Adolfa Pepłowskiego, **członka Rządu Narodowego**, — wspaniałego prawnika i obrońcy, — kiedy przed zapatrzonymi w niego adwokatami, odsłaniał **wizję Sądów Przysięgłych**, jedną ze zdobyczy przyszłej, wolnej Polski. Traktował te sądy, jako krew z krwi, kość z kości Polski Wyzwolonej... A w kilkadziesiąt lat po tem sędziwy Stanisław Patek, jeden z jego współpracowników, **walczy o to samo w Senacie 1937 roku**..

W tych czasach zamierzchłych traktowano sądy przysięgłych nie tylko, jako broń przeciwko obcej przemocy, walczono o udział sił społecznych w sądownictwie nie tylko w tym celu, by kształcić myśl demokratyczną, — domagano się tych sądów dlatego, że świadczyły one o prawie obywatela do stanowienia o losie swych współobywateli — o tym świętym prawie demokracji do kierowania również i mieczem sprawiedliwości.

Atak na tę zasadę samostanowienia, tak namiętnie zwalczaną w płaszczyźnie konstytucyjnej, został przeniesiony i na odcinek sądowy, który gdzieś w cieniu zachował pierwiastek ludowy, — prawda, że w karykaturze, — ale w formie niepokojącej naszych „mikrototalistów“. Dlatego też z taką zawziętością rzucono się na sądy przysięgłych, by zniszczyć doszczętnie to, co Polakom dała Austria, co Niemcy odebrały w przeddzień wojny, a czego carat nigdy nie chciał nam przyznać...

Można, rzecz oczywista, na poparcie zapędów „likwidatorskich“ powoływać się na mniejsze lub większe autorytety, na takie czy inne państwa egzotyczne,—można operować jakimś przykładem z rodzimych kronik sądowych i mówić o zgorszeniu, które wywołał ten czy inny proces sensacyjny... Można w ostatniej chwili wobec zagrożonej sytuacji w Senacie rzucić jakąś niewyraźną i mało znaczącą obietnicę o czynniku obywatelskim, ale te wszystkie momenty nie osłabią w najmniejszym stopniu przekonania, że chodzi przede wszystkiem o wytrzebienie z sądownictwa elementu ludowego.

Jest to w pojęciu autorów wszelkiego rodzaju systemów „totalistycznych“ zawada, a usunięcie jej otwiera nowe pole dla eksperymentów młodzieży sądowej, wpatrzonej bezkrytycznie w **Bliski Zachód**, nad którym unoszą się „zwycięsko“ opary jakiegoś dziwnego, na użytek dyktatorskiej przemocy sposobionego prawa.

I dlatego, miast samodzielnej twórczości, a chociażby tylko spokojnej naprawy — jesteśmy świadkami dokonywanego dzieła ...„likwidacji“.

LEON BERENSON.

Po kilku dniach

„Gazeta Polska“ została uznana kilka dni temu za organ urzędowy „Ozonu“. I z punktu nastąpiły przemiany. Och, wcale nie jaskrawe; przeciwnie — subtelne, odcieniowe, mgliste, nieuchwytne, giętkie, delikatne. Niby nic.. Niby nic... Jakieś jedno zdanie; jakiś swoisty sposób ujęcia pewnej sprawy... Obóz „narodowy“ wkroczył na teren „Gazety Polskiej“ nie w buciorach, bez tupania, bez zwycięskiego brzęku ostróg, bez trzaskania szablami. Akurat odwrotnie: cichemi, kociemi kroki t. zw. młodzi narodowcy okrążają biurka redakcyjne; w pierwszej chwili — drobna aluzja bez znaczenia; później — coś istotniejszego, chociaż drugorzędnego; jeszcze później— zobaczymy; kocie, miękie kroki zaczną być natarczywe. W „Kurierze Porannym“ idzie się już „na całego“; w „Gazecie Polskiej“—jeszcze stadium cichych, układnych, kocich, miękich kroków.

„Czy to jest konsolidacja?
Nie! to jest ASYMILACJA“.

W samej rzeczy! to jest powolna, stopniowa, grzeczna, delikatna, hamowana pluszowemi hamulcami ASYMILACJA ze światem idej, pojęć i nastrojów obozu „narodowego“.

AR.

Handel Rosji sowieckiej

z Niemcami i Włochami

Stosunki handlowe między Rosją sowiecką i Włochami faszystowskimi były przez wiele lat bardzo ożywione i nacechowane przyjaźnią. Dopiero w ostatnich miesiącach stosunki te zaczęły się psuć w związku z torpedowaniem i zatopieniem na Morzu Śródziemnym okrętów rosyjskich przez włoskie łodzie podwodne. Doszło do ostrej wymiany zdań między Moskwą a Rzymem; ale rychło nastąpiła zgoda i traktat handlowy między obu krajami jest nadal w mocy.

I z Niemcami hitlerowskimi Rosja sowiecka prowadzi żywą wymianę handlową. Niedawno poseł socjalistyczny do angielskiej Izby Gmin, tow. W. Stephen Sanders, stwierdził na podstawie źródła sowieckiego (mianowicie „Przeglądu miesięcznego“, wydawanego przez delegację sowiecką do handlu z Imperium Brytyjskim), że **Rosja kupuje w Niemczech więcej, niż w jakimkolwiek innym kraju** i w ten sposób pomaga im do korzystnego bilansu handlowego. Korzyść ta wyraża się za 21 miesięcy (do końca września r. b.) w cyfrze 284.219.000 rubli.

Wydawnictwo sowieckie tłumaczy ten fakt tym, że dla Rosji rzeczą decydującą są warunki finansowe, na jakich dostarczają jej towarów; Niemcy dają Rosji najdogodniejsze warunki kredytowe i dlatego ona kupuje u nich najwięcej.

Tow. Sanders robi do tego uwagę, że to jest bardzo zdrowa kapitalistyczna zasada, że jednak socjaliści są zdania, iż robotnicy winni zrobić wszystko, co w ich mocy, by osłabić siłę ekonomiczną i finansową hitleryzmu.

Tow. Sanders ma rację, postokroć rację! Ten handel sowiecki z faszyzmem jest sobie takim **wstydliwym punktem**, o którym bolszewicy mówią tylko w swych wydawnictwach gospodarczych, ale który ukrywa się przed masami robotniczymi. Nawet niektórzy socjaliści mają tu pewne wątpliwości i skłonni są podzielać zdanie, że „interes to interes“.

Sprawa jest niewątpliwie powikłana i nie da się wyczerpać w artykule dziennikarskim. To pewna, że nie można tutaj ustalić jakiejś zasady ogólno obowiązującej dla wszystkich krajów kapitalistycznych i bez względu na okoliczności chwili.

Tu nam jednak chodzi o stosunek Rosji sowieckiej do krajów faszystowskich, tej Rosji sowieckiej, która wciąż jeszcze chce uchodzić za „ojczyznę robotników całego świata“.

Otóż można jeszcze się spierać, czy Rosja robi dobrze czy źle — z punktu widzenia interesów proletariatu międzynarodowego — gdy utrzymuje normalne stosunki handlowe z faszyzmem, kiedy ten faszyzm zachowuje się „spokojnie“, to znaczy nie występuje zaborczo, nie łamie układów, nie napada na inne kraje i narody. Przez szereg lat faszyzm włoski przeżywał taki okres przygotowawczy, okres przyczajonego do skoku drapieżnika. Oczywista, Rosja sowiecka, prowadząc normalny handel z Włochami, tym samym brała niejako udział w tych przygotowaniach wojennych faszyzmu. Ale — powtarzamy — sprawa ta może podlegać dyskusji.

Natomiast z chwilą, gdy **faszyzm występuje zaczepnie,** gdy realizuje swe hasła i zapowiedzi, z tą chwilą utrzymywanie normalnych stosunków handlowych z faszyzmem w imię zasady „interes to interes“ **staje się zbrodnią wobec klasy robotniczej.**

Nie wiemy, ile prawdy jest w twierdzeniu, że **Włochy dzięki Rosji sowieckiej pokonały Abisynię,** dzięki nafcie rosyjskiej, dostarczanej bez przerwy Włochom podczas całej kampanii abisyńskiej.

Nie wiemy, czy Rosja dzisiaj jeszcze sprzedaje naftę Włochom i w ten sposób pomaga pośrednio **gen. Franco w walce z Rządem hiszpańskim.**

Ale z danych o handlu z Niemcami wynika, że Rosja bierze wydatny udział w „budownictwie“ hitlerowskim. Hitler pomstuje na bolszewizm, ale korzysta w pełni z rynku rosyjskiego. Bolszewizm piorunuje na hitleryzm, ale popiera go materialnie. Bolszewizm pomaga zbrojeniu się hitleryzmu, a hitleryzm uzbraja bolszewików. Byle handel szedł. Z kapitalistycznego punktu widzenia nic temu zarzucić nie można. Ale gdzie jest ta „ojczyzna międzynarodowego proletariatu“?

Powstają tu zależności wzajemne i zazębienia, których konsekwencji dziś jeszcze przewidzieć nie można. Twierdzenie, że interes interesem, a ideologie — swoją drogą, nie wytrzymuje krytyki, zwłaszcza, że i ideologie tutaj „idealnie“ się schodzą na punkcie totalizmu.

Przecież ten „obopólny interes“ służy interesom faszyzmu i wzmacnia ten faszyzm do walki z klasą robotniczą **już nietylko w krajach faszyzmu, lecz na całym świecie!**

Rozwój Rosji sowieckiej jest wielką zagadką i kryje w sobie niejedną niespodziankę. Jedno jest niewątpliwe: Stalinizm nie ma nic wspólnego z ruchem robotniczym Zachodu.

(JMB)

„Zwróćcie nam naszą własność“!—

wołają hitlerowcy

W związku z wizytą lorda Halifaxa w Niemczech rozległy się głosy, jakoby hitlerowcy nie nalegali na zwrot kolonii, straconych w wyniku wojny światowej, lecz upatrzyli sobie kolonie belgijskie i portugalskie.

Pogłoskom tym stanowczo zaprzeczył gen. Epp, szef niemieckiej ligi kolonialnej. Na zgromadzeniu ,odbytym przed kilku dniami w Berlinie, oświadczył on:

„Słuchy o pożądaniu przez Niemcy belgijskiego Konga i portugalskiej Angoli sfabrykowano w prasie zagranicznej. *Należy zwrócić własność ich prawowitym właścicielom* (!). Wszystko inne jest bezużyteczne. Przeciwnicy nasi mogą rozsiewać wiadomości, wzbudzające wśród nich niepokój. My o nich dyskutować nie będziemy“

Hitlerowcy, jak widać, są konsekwentni. Niszczą systematycznie, krok za krokiem, Traktat Wersalski i dążą do odebrania wszystkiego ,co im ten traktat zabrał.

Po przekreśleniu postanowień traktatowych w sprawie sił zbrojnych i strefy zdemilitaryzowanej (nie mówiąc już o zobowiązaniach finansowych) ,podarto na strzępy przepisy, dotyczące Gdańska, a obecnie prowadzi się wytężoną akcję ,wewnętrzną i międzynarodową, w sprawie kolonii

Każdy zrozumie, jak niebezpieczne jest to hasło: „zwróćcie nam naszą własność“, polegające na unicestwieniu Traktatu Wersalskiego. Po koloniach przyjdzie kolej na ziemie polskie, odebrane Niemcom i na Alzację i Lotaryngię. Wszak to wszystko „własność niemiecka“ z przed wojny światowej.

Jeszcze niedawno, gdy hitlerowcy tworzyli „fakty dokonane“ w dziedzinie armii i strefy nadreńskiej, uspokajali zaniepokojoną opinię zagraniczną, że na tych faktach się kończy, że chodzi im o równouprawnienie, o honor narodowy, że żadnych aspiracji terytorialnych nie mają. Tak uspokajał sam Hitler.

Teraz są już aspiracje terytorialne w postaci kolonii.

Jutro będą inne aspiracje, już „bliższe“.

Kto tego nie widzi ,kto nie dostrzega tej *drapieżnej zaborczości hitlerowskiej,* z tym w żadne rozmowy wdawać się nie warto.

Polska a Liga Narodów

Nowy wyczyn „P. I. P.“-a

Wystąpienie Włoch z Ligi Narodów — jakkolwiek powszechnie oczekiwane — wywołało duże zainteresowanie w Europie. Dlaczego właśnie teraz? — zapytywano — czy to nie znajduje się w związku z powstaniem nowego „trójprzymierza“ (t. zw. „antykomunistycznego“), czyli po prostu „Faszinternu“? Czy Włochy nie poddały się podszeptom Niemiec? I bardzo wiele odpowiedzi brzmi właśnie w ten sposób — że istotnie, są to hitlerowskie podszepty. W Polsce p. B. K. w „Kurierze Warszawskim“ przed paru dniami oświadczył, iż widocznie **wpływ „Hitlerii“** na Włochy rośnie... Dla „Hitlerii“ jest rzeczą ważną zrujnować Ligę, zniszczyć niemal doszczętnie Traktat Wersalski, **zanarchizować Europę, ułatwić sobie grę.**

A więc jakie będą najbliższe następstwa wystąpienia Włoch z Ligi?

I oto niespodziewanie odezwał się polski **„PIP‘**, czyli „Polska Informacja Polityczna“, blisko stojąca naszej ulicy Wierzbowej a chlubnie znana ze swych „komunikatów“ np. w sprawie Gdańska. Oficjalny organ „OZON‘u“ — „Gazeta Polska“ umieściła komunikat „PIP‘a“ na uroczystym miejscu kursywą na pierwszej stronie.

Czegoż więc sławetny „PIP“ sobie życzy? Otóż zajął stanowisko wyraźnie **antyligowe.** Wyraża bowiem **poważne powątpiewanie** — czy teraz, po wystąpieniu Włoch, Liga do czegokolwiek się nadaje... Wszak Liga pomyślana była jako organizacja **uniwersalna** (powszechna). Wszak obejmowała niegdyś przynajmniej **całą Europę.** A obecnie? Czy po wystąpieniu Włoch Liga nie przekształci się na **„obóz doktrynalny“ (!),** to znaczy na obóz ideologii demokratycznej? Czy w takim razie nie spowoduje „wojny doktrynalnej“?!

PIP powiada:

„Gdyby (!) tego rodzaju poglądy miały być przyjęte przez rządy państw, reprezentowanych w Lidze, to zebranie genewskie stałoby się poprostu *obozem doktrynalnym — jedną ze stron w „wojnie religijnej“.*

Naturalnie, przypuszczenie zgoła **fantastyczne,** za włosy przyciągnięte. Liga „obozem doktrynalnym“? Przecie tam główne skrzypce **(obok Francji) gra Anglia, — która jaknajbardziej daleką jest od „doktrynalnego“ stawiania sprawy! Wystarczy przypomnieć** wizytę Halifaxa!

Ale „PIP“, powołując się na różne oświadczenia min. Becka (przeciw „blokom ideologicznym“) — uważa za stosowne rzucić półurzędowe **ostrzeżenie** ze strony Polski:

„Gdyby w instytucji genewskiej zarysowała się jednak *tendencja do pójścia po linii walki doktryn,* Rząd Polski musiałby starannie zbadać, *czy nie znalazłby się w sprzeczności z podstawowymi zasadami swej polityki,* i w myśl wyniku tych badań uregulować na przyszłość swój stosunek do Ligi Narodów“.

To już — powiedzmy otwarcie — coś w rodzaju **groźby wystąpienia z Ligi.** I „PIP“, kończąc swe cenne wywody, żąda „respektu dla **wszystkich** państw“. A więc także dla państw faszystowskich:

„Polityka polska widzi możliwości odbudowy atmosfery zaufania w Europie tylko *przez należyty respekt dla wszystkich państw jako partnerów porozumień międzynarodowych i przez uszanowanie prawa każdego narodu* do urządzania swego życia wewnętrznego według własnych idei i poglądów“.

Ten ostatni ustęp jest po prostu — wzruszający. Bo ma się wrażenie, że biedne i pokorne państwa faszystowskie ktoś okropnie krzywdzi; i że Polsce najbardziej w Europie zależy na tym, by ktoś (ale kto?) nie skrzywdził czasem tych potulnych faszystowskich państw... Tak jak gdyby cały świat nie widział, że niepokój w Europie sieją właśnie „dynamiczne“ faszystowskie państwa!

Ale spójrzmy na ten ostatni „PIP“, jako na całość. Może to nasz tendencyjny wymysł, że PIP grozi wystąpieniem Polski z Ligi? Wcale nie! Już niektóre pisma prawicowo - sanacyjne po prostu **agitują** za wystąpieniem! Taki np. „Kurier Bydgoski“ pisze —

„Gdy tak zastanawiamy się nad dzisiejszym obliczem tej *nędznej, a bardzo kosztownej instytucji* genewskiej, mimowoli zadać musimy sobie pytanie: *co w tym zgranym gronie żydomasońskim ma jeszcze do szukania Polska? (!)* Czy nie nadszedł czas, abyśmy i my powiedzieli: *dość tej zabawy dziecinnej,* dość tego brania na serio komedii genewskiej!...

Bo naprawdę — *co nam, Polsce dać może Liga Narodów,* czy zagwarantować pokój, czy pospieszyć nam z pomocą na wypadek zaatakowania naszych granic przez złych sąsiadów?“.

I tak dalej. Ten sam „PIP“, tylko w bardziej prostackiej, prymitywnej redakcji.

Na razie więc dwie uwagi. Po pierwsze komunikat „PIP‘a“ jest zbudowany na zgoła fałszywym założeniu, że państwa „ligowe“ reprezentują obóz „doktrynalny‘. Jak wspomnieliśmy, Anglia szuka w Lidze zupełnie czegoś innego, a nie „doktrynalności“. Ale i Francja szuka **pokoju,** a nie doktryn. Przypomnijmy niezmiernie ostrożną politykę rządu Bluma, która nie raz nawet w Niemczech (!!) znajdowała uznanie. A państwa drobniejsze w rodzaju np. Skandynawskich ani **myślą** o „doktrynach“ na terenie Genewy,— lecz zawsze i wciąż o — **pokoju!**

A „PIP‘ maskuje istotę rzeczy oskarżeniem o „doktrynaryzm“... Czy to Polsce jest potrzebne?

Druga uwaga. Komunikat „PIP-a“ niewątpliwie zrobi duże wrażenie w kraju i za granicą. „Ostrzeżenie“ „PIP‘a“ zostanie zrozumiane tak że **Polska obraca się w politycznej orbicie państw faszystowskich.** I to chyba Polsce potrzebne nie jest!

Polska potrzebuje Ligi. Liga osłabła, to prawda. Mówiliśmy o tym nawet w memoriale do p. Prezydenta. Ale Liga Polsce jeszcze bardzo może się przydać. Wystarczy wymienić sprawę **Gdańską** i rolę Ligi (wedle pokoju Wersalskiego) w Gdańsku. Pocóż więc te naprawdę zastanawiające zastrzeżenia „PIP‘a“?...

Uważamy obwieszczenie „PIPa“ za niefortunne. Co więcej — za szkodliwe. A zarazem (oczywiście) uważamy za szkodliwą tę linię polityczną na **przyszłość,** którą rysuje fatalny komunikat!

K. CZAPIŃSKI.

Habsburgom „zwracają“

osiem zamków

Wiadomo, że faszystowski rząd austriacki przywrócił Habsburgom prawo powrotu do Austrii i prawo „własności“ do licznych nieruchomości, straconych po rewolucji 1918 r.

M. i. zamki królewskie, skonfiskowane 19 lat temu, oddano na użytek Funduszu inwalidów wojennych.

Otóż Fundusz ten obecnie rozwiązano, a zamki oddano Habsburgom.

Najbardziej znany z tych zamków, to zamek Laxenburg. Ogółem otrzyma Otto Habsburg ośm zamków.

Litościwe serca mają ci „chrześcijańscy“ faszyści! Odbierają inwalidom wojennym zamki, by oddać je kandydatowi na króla...

Zupełnie niezwykła przygoda

Czytelnicy nasi wiedzą z depesz o strasznej katastrofie kolejowej, która wydarzyła się 10-go b. m. na trasie Edynburg — Glasgow w Anglii i którą przypłaciło życiem kilkadziesiąt osób.

Otóż jednego z profesorów, nazwiskiem Dickson, spotkała całkiem niezwykła przygoda. Podczas zderzenia pociągów został on wyrzucony przez okno przedziału wagonowego i nie poniósł szwanku. Pośpieszył tedy z pomocą ofiarom katastrofy i pierwszą osobą, którą wyciągnął z pod gruzów, była jego — WŁASNA MATKA, która również nie doznała obrażeń cielesnych.

Oboje nie wiedzieli, że jadą tym samym pociągiem.

Gdy Dickson wrócił do swego przedziału, zastał wszystkich współtowarzyszy podróży w liczbie czterech — martwymi.

Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

otrzymało na leczenie bezrobotnych dzieci w uzdrowisku w Helenowie zamiast kwiatów na trumnę **Zofii z Młynarskich Holscher:**

Janina Dłuska zł. 10.
Arciszewscy zł. 10.

Nota Anglii

Żąda surowego ukarania napastników

na okręty wojenne i handlowe W. Brytanii

Minister spraw zagranicznych, Eden, oznajmił w środę popołudniu w Izbie Gmin, że Rząd angielski wysłał do Rządu japońskiego notę protestacyjną w sprawie bombardowania angielskich kanonierek na rzece Jangtse.

Tekst brytyjskiej noty został przed wysłaniem jej do Tokio telegraficznie zakomunikowany Rządowi Stanów Zjednoczonych.

Agencja Reutera donosi: brytyjska nota protestacyjna do Rządu japońskiego zaznacza m. in. na wstępie, że ataki lotników i wojsk lądowych japońskich na okręty wojenne i statki handlowe brytyjskie, dokonane w dn. 12 grudnia w Wuhu i w pobliżu Nankinu, pociągnęły za sobą poważne następstwa.

Po przytoczeniu szczegółów tych ataków, **nota stwierdza zadowolenie Rządu brytyjskiego z otrzymania w dn. 14 grudnia noty, w której Rząd japoński wyraża głębokie ubolewanie z powodu tych ataków, i zapewnia, iż natychmiast wydane zostaną zarządzenia celem zapobieżenia powtórzenia się podobnych wypadków oraz dodaje, że w odpowiedni sposób postąpi z winnymi i zapłaci odszkodowanie.**

Rząd brytyjski zauważa jednak, że w nocie nie ma wzmianki o atakach na brytyjskie statki handlowe i dlatego żąda, aby wszystko, co jest powiedziane w nocie, odnosiło się również do tych ataków. Rząd brytyjski zwraca szczególną uwagę na stwierdzenie, że Rząd japoński postąpi w odpowiedni sposób z winnymi. Odpowiednie bowiem ukaranie osób odpowiedzialnych za poszczególne ataki wydaje się w rzeczywistości Rządowi brytyjskiemu jedynym sposobem zapobieżenia na przyszłość podobnym atakom.

Rząd brytyjski czuje się jednak zmuszony do przypomnienia poprzednich wypadków, kiedy Rząd japoński wyraził żal z powodu ataków na obywateli brytyjskich oraz ich mienie i dawał zapewnienie, iż poczynił odpowiednie kroki, aby zapobiec ich powtórzeniu. Należy tu przypomnieć atak na brytyjskiego ambasadora w Chinach, następnie atak na samochody, w których jechali brytyjscy oficerowie, ataki na brytyjskich obywateli i żołnierzy podczas obrony Szanghaju oraz inne podobne wypadki. Równocześnie należy przypomnieć niejednokrotnie powtarzane zapewnienia Rządu japońskiego o jego intencjach pełnego respektowania interesów trzecich mocarstw w czasie obecnego konfliktu w Chinach.

Jest rzeczą jasną, że przedsięwzięte dotychczas przez Rząd japoński kroki nie zapobiegają tego rodzaju atakom i dlatego Rząd brytyjski zmuszony jest zapytać, jakie obecnie zostaną wydane zarządzenia, mające na celu położenie ostatecznego kresu wypadkom, o których była mowa.

Niemieckie i włoskie karabiny maszynowe

w Paryżu

Rewizja, dokonana w jednym z garażów na bulwarze Picpus trwała przez całą środę. Wydała ona bardzo obfite rezultaty. Przeszukano dokładnie piwnice w obecności właścicieli zakładu, którzy, jak się wydaje, zupełnie nie wiedzieli o tym, że w nowowybudowanej i zamaskowanej części piwnic mieścił się prawdziwy arsenał. Skład broni był bardzo starannie ukryty. Konstrukcja zamaskowanych drzwi przypominała podobne urządzenia na ul. Ribera, gdzie również niedawno wykryto skład broni. Wejście do składu było zawalone pustymi blaszankami od benzyny.

Poza 90 karabinami i 6 karabinami maszynowymi, *policja znalazła 30 skrzynek, z których każda zawierała karabin maszynowy konstrukcji niemieckiej oraz karabin maszynowy konstrukcji włoskiej.* Na każdej ze skrzynek była wymieniona jej zawartość oraz informacja, gdzie została złożona amunicja. *Znaleziono również 28 skrzynek z granatami i wielką ilość nabojów karabinowych, pochodzących z zakładów amunicyjnych w Toledo.* Agencja Havasa zaznacza, iż od czasu wykrycia i zlikwidowania działalności organizacji Csar po raz pierwszy natrafiono na amunicję pochodzenia hiszpańskiego.

Wzdłuż muru znajdowało się 15 pustych waliz, które prawdopodobnie miano wypełnić bronią i amunicją.

NOWE ARESZTOWANIA

Służba bezpieczeństwa publicznego aresztowała niejakiego Remy Durieux, jednego z przewódców Csar.

Ani Londyn ani Waszyngton

nie zamierzają zaogniać sytuacji na Dalekim Wschodzie

Prasa i opinia francuska śledzi bacznie rozwój wypadków na Dalekim Wschodzie, a przede wszystkim reakcję opinii Stanów Zjednoczonych i Anglii na incydenty na Yang - Tse, lecz zachowuje ścisłą rezerwę co do stanowiska rządu francuskiego w tej sprawie.

Opinia francuska może stwierdzić, że *ani Londyn, ani zwłaszcza Waszyngton nie zamierzają zaogniać sprawy. Wszelkie pogłoski o możliwości jakiejś wspólnej demonstracji floi wojennych nie mają żadnych widoków urzeczywistnienia.*

W obecnym stanie rzeczy siły W. Brytanii powinny być zwrócone w kierunku naczelnego jej zadania, t. j. trzymania w respekcie Niemiec i Włoch. *Gdyby rząd brytyjski nie ośmielił Niemiec do tego stopnia, jaki ma miejsce, to najdalsze granice imperium brytyjskiego nie byłyby dziś niepokojone. Prestiż W. Brytanii może zostać odbudowany tylko w Europie, nie zaś na Dalekim Wschodzie.*

O ile jednak prasa francuska stara się zrozumieć stanowisko W. Brytanii, o tyle stanowisko Waszyngtonu, który za wszelką cenę chce zachować neutralność w konflikcie na Dalekim Wschodzie, budzi krytykę i zastrzeżenia. Zdaniem kół francuskich — *jeżeli Stany Zjednoczone nie chcą interweniować na Dalekim Wschodzie — w Chinach, gdzie zaangażowane są ich żywotne interesy, to jakże można oczekiwać ich interwencji w sprawach europejskich po stronie francuskiej.*

Jak winni się witać uczniowie?

Rumuński minister oświaty wydał okólnik, zakazujący uczniom szkół średnich witania się między sobą przez uścisk ręki, jako sposób, za pomocą którego mogą przenosić się różne choroby. Obecnie uczniowie mają oddawać sobie ukłon strażerski (harcerski) przez podnoszenie prawej ręki.

Sprawa kolonii

w parlamencie francuskim

Podczas dyskusji nad budżetem ministerstwa kolonii socjalista Bloch domagał się od rządu sformułowania tezy francuskiej w sprawie niemieckich postulatów kolonialnych, twierdząc, że w sprawie tej nie może być najmniejszych ustępstw. Do słów mówcy przyłączył się sprawozdawca Paul Reynaud. Przeciwko ewentualności odstąpienia Niemcom Togo i Kamerunu wystąpił również dep. Quison. Deputowany Taittinger domagał się wzmocnienia obronności kolonii, a zwłaszcza wzmocnienie garnizonów w Indochinach.

Minister kolonii, Moutet, podkreślił doniosłość istnienia francuskiego imperium kolonialnego, oświadczając, iż wobec wydarzeń na Dalekim Wschodzie *został opracowany trzyletni plan wzmocnienia obronności kolonii.*

Sprawy lokatorskie na komisji sejmowej

Najdoskonalszą ilustracją do idei „konsolidacji narodu“ było posiedzenie komisji Prawniczej Sejmu w dn. 15 b. m. w sprawie zmiany ustawy o ochronie lokatorów.

Ponieważ komisja Prawnicza nie mogła dojść do porozumienia w tej dość doniosłej, ale bądź co bądź nie zasadniczej sprawie, zdjęta ona została z porządku dzisiejszego posiedzenia Sejmu.

Przebieg obrad komisji był następujący:

Pos. Gładysz referował projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie lokatorów.

Referent przedstawia na wstępie wagę całego zagadnienia i sposób jego załatwienia w innych państwach i omawia szczegółowo postanowienia projektu, dochodząc do konkluzji, że ustawę należy przyjąć z małymi poprawkami w interesie rozwoju miast i podwyższenia dochodów Skarbu.

Pos. Sommerstein postawił wniosek formalny o wyodrębnienie sprawy przedłużenia obniżki komornego, bo ta rzecz jest pilna i nagła; natomiast sprawa zniesienia ochrony lokatorów powinna być spokojnie i rozważnie traktowana.

Przeciwko wnioskowi oświadczył się przedstawiciel Rządu. Wniosek został odrzucony.

Przeprowadzono dyskusję nad art. 1 w sprawie przedłużenia obniżki komornego.

Zdecydowano przedłużyć obniżkę także dla kupców i rzemieślników. Przedłużenie następuje do 31 marca 1939 r. t. zn. o 3 miesiące dłużej, niż przewidział projekt rządowy.

W dyskusji nad art. 2 w sprawie uchylenia ochrony lokatorów pos. Morawski wskazuje na ciężkie położenie małego właściciela realności; jest za uchyleniem ochrony lokatorów w stosunku do większych mieszkań, lokali przemysłowych i handlowych. Należy również uchylić ochronę lokatorów wobec tych, których dochód wynosi 8 tys. zł. rocznie.

Pos. Olszewski uznaje argumentację referenta, ale sytuacja szerszych warstw lokatorskich nie jest lepsza. Budownictwo musi być społeczne, bo prywatna inicjatywa nie buduje małych mieszkań. Należy znieść ochronę lokatorów dla mieszkań od 4 pokojów, ale utrzymać należy ochronę mniejszych mieszkań.

Pos. Hołyński przedstawia historię ochrony lokatorów w Polsce, popiera projekt rządowy, domaga się przyznania jaknajwiększych ulg dla nowych domów, a tymczasem dzieje się co innego.

Wiceminister sprawiedliwości Chełmoński oświadcza, że nic nie wie o uchyleniu ulg dla budujących nowe domy. Złoży jutro dokładne oświadczenie.

Obrady trwały do późnego wieczora. Dzisiaj ciąg dalszy dyskusji.

W łonie samego „Ozonu“ — jak się okazuje — trudno pogodzić interesy lokatorów z interesami kamieniczników.

Opowieści drutów telegraficznych

ŚNIEGI I MROZY W ROSJI

Na europejskim terytorium Rosji sowieckiej srożyła się silna zamieć śnieżna. W Moskwie temperatura wynosiła prawie 13 stopni poniżej zera.

I NA LITWIE

Z powodu ogromnych śniegów, jakie spadły ostatnio na całej Litwie, komunikacja autobusowa na prowincji została całkowicie wstrzymana. Nad granicą litewsko - sowiecką zjawiły się w wielkiej ilości wilki.

W PALESTYNIE

Trybunał wojskowy w Jerozolimie skazał pewną arabską wieśniaczkę za nielegalne ukrywanie broni i amunicji na karę 10 lat więzienia. Jest to pierwszy wypadek w Palestynie skazania kobiety wyrokiem trybunału wojskowego.

DEFICYT MIĘDZYNARODOWEJ WYSTAWY

Komisja kontroli wydatków międzynarodowej wystawy paryskiej ustaliła, iż bilans wydatków wystawy zamyka się deficytem 480 milionów franków.

LAWINA W DOLOMITACH

Odkopano dwie ostatnie ofiary lawiny, która spadła z przełęczy Pordoi w Dolomitach i zasypała 22 narciarzy. Odkopani narciarze byli jeszcze przy życiu. Jeden z nich jednak w ciągu dnia zmarł, drugi — 17-letni przewodnik górski, Kohler — żyje, mimo że 20 godzin był przysypany masami śniegu.

NADPRODUKCJA INTELIGENCJI WE FRANCJI

Prasa francuska zwraca uwagę na niebezpieczeństwo wzrastającej inflacji inteligentów, którzy po ukończeniu studiów nie znajdują odpowiedniego zajęcia. Ilość uczniów w gimnazjach paryskich powiększyła się w ciągu ostatnich 7-miu lat o 17.000. Ogółem zaś liczba arbiturientów wyniosła tego roku w Paryżu 20.000.

STRAJK OKUPACYJNY W ŁODZI

Zatarg w zakładach włókienniczych firmy Dessurmont et Motta rozszerzył się, obejmując wszystkie działy fabryki. W środę strajk okupacyjny prowadziło dwa tysiące robotników. Powodem jest obniżanie zarobków robotniczych przez dyrekcję fabryki

O UBEZWŁASNOWOLNIENIE KS. MICHAŁA RADZIWIŁŁA

Przed sądem grodzkim w Ostrowie toczy się przy drzwiach zamkniętych rozprawa o ubezwłasnowolnienie ks. Michała Radziwiłła z Antonina. Wniosek o ubezwłasnowolnienie złożyli członkowie rodziny: ks. Janusz Radziwiłł, bratanek ks. Michał Radziwiłł z Nagłowic, oraz córka hr. Skórzewska.

J. CHASKIELEWICZ NA ŚW. KRZYŻU

Wywieziono z Warszawy do więzień prowincjonalnych grupę kilkunastu skazanych w procesach karnych, wobec których wyroki się już uprawomocniły. M. in. wysłany został z więzienia Mokotowskiego do zakładu karnego na Św. Krzyżu, Juda Chaskielewicz, skazany na dożywotnie więzienie w procesie o zabójstwo w Mińsku Mazowieckim.

Węgry żywią Niemcy

Zakończone zostały pertraktacje w sprawie umowy gospodarczej między Niemcami a Węgrami, regulujące wszystkie sprawy, związane z eksportem do Niemiec z Węgier 300.000 ctn. mtr. pszenicy, z której to ilości dostarczyły już Węgry 100.000 ctn. metr. w formie mąki, pozostała zaś ilość będzie dostarczona w ziarnie. Umowa przewiduje wywóz 100.000 ctn. mtr. żyta oraz 80.000 sztuk świń (z liczby tej dostarczono już 23.000), a nadto na przednówku, ewentualnie również mąki kukurydzianej.

Klęska posuchy w Argentynie

Z Buenos Aires donoszą o klęsce posuchy, panującej w prowincji Santiago del Estero. Według oficjalnych komunikatów ofiarą posuchy padło już 22 tys. baranów i owiec, 40 tys. koni i 80 tys. kóz. Tegoroczne zasiewy są zupełnie stracone. Ogólne straty obliczane są na 120 milionów złotych.

Polsko-angielskie porozumienie węglowe

We środę zostały zakończone rokowania między delegacjami przemysłu węglowego polskiego i brytyjskiego w sprawie przedłużenia istniejącego od 3 lat porozumienia eksportowego między obu wymienionymi przemysłami. Porozumienie to przedłużono na okres 2 lat. Wysyłki węgla bankrowego, w których zwłaszcza w ostatnim roku polski przemysł węglowy osiągnął duży rozwój, pozostały i nadal poza wszelkimi ograniczeniami ilościowymi. Usamodzielnienie klucza ekportowego polskiego polega na tym, że w myśl zrewidowanej umowy klucz ten będzie obliczany bądź na podstawie stosunku polskiego eksportu węgla do eksportu 5 głównych europejskich państw eksportujących węgiel, a mianowicie Wielkiej Brytanii, Niemiec, Polski, Holandii i Belgii, bądź też na podstawie stosunku polskiego eksportu węgla do takiegoż eksportu brytyjskiego, przy czym strona polska posiada prawa swobodnego wyboru korzystniejszego dla siebie klucza. Ponadto baza obliczeniowa eksportu brytyjskiego, od której może być obliczany procentowo eksport polski, została rozszerzona przez włączenie do niej wysyłek brykietów i eksportu węgla do Ameryki.

B. premier Flandin w Berlinie

Wizyta b. premiera Flandina w Berlinie, jakkolwiek otoczona dotychczas daleko idącą dyskrecją, wywołała powszechne zainteresowanie. Deklaracja, jaką po powrocie z Berlina b. premier Flandin złożył prasie paryskiej za pośrednictwem Agencji Havasa, potwierdziła tylko ogólne przekonanie, że *b. premier bawił w Berlinie za wiedzą i wolą rządu francuskiego i prowadził rozmowy polityczne, mające na celu wyjaśnienie wielu zagadnień, dotyczących zarówno stosunków francusko - niemieckich, jak i sprawy uregulowania zagadnień europejskich*, a przede wszystkim zbadania środków i metod, jakie należałoby zastosować dla doprowadzenia do pozytywnych wyników. Rezultaty podróży b. premiera Flandina są trzymane dotychczas w tajemnicy. (PAT).

Miliard codziennie na zbrojenia

Biura Ligi Narodów ogłosiły dane statystyczne, z których wynika, że *świat wydał w bieżącym roku 355 miliardów franków na zbrojenia.* Sumy, wydatkowane na ten cel, sięgają zatym miliarda franków dziennie, co stanowi rekordową cyfrę. W porównaniu do 5-ciu ostatnich lat zwiększyły się one o 50%.

Poszczególne państwa wydały w roku 1936 na zbrojenia: Rosja sowiecka 89 miliardów franków, Niemcy — 78 miliardów fr., Włochy — 26, Wielka Brytania — 26, Francja zaś 21 miliardów franków. Wyścig ten przybiera coraz większe rozmiary. Anglia postanowiła obecnie wyasygnować na swe zbrojenia w ciągu najbliższych lat 250 miliardów franków. *Na 15 milionów robotników, zatrudnionych w przemyśle niemieckim, 60% pracuje w przemyśle zbrojeniowym.*

Ostatnie depesze i wiadomości na str. 1 i 2-ej

WIADOMOŚCI SPORTOWE

RÓŻNE WIADOMOŚCI

ECHA AFERY TOW. TURYSTYCZNO - KAJAKOWEGO W KRAKOWIE

W związku z aferą Towarzystwa Turystyczno - Kajakowego z Krakowa, nad którą dyskutowano na walnym zjeździe okręgu krakowskiego Polsk. Zw. Kajakowego, informują nas, że wszystkie materiały w tej sprawie zostały przekazane przez zarząd okręgu do Polskiego Związku Kajakowego w Warszawie. O tej aferze powiadomiono również Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego przez kierownika okręgowego urzędu W. F. w Krakowie ppłk. Wójcickiego.

Jak się dowiadujemy, sprawa zatacza coraz szersze kręgi, gdyż dotyka innych działaczy kajakowych na terenie Krakowa. Najbliższe zebranie zarządu okręgu krakowskiego PZK. zajmie się dalszym materiałem w sprawie nadużyć przy korzystaniu ze zniżek kolejowych turystyczno - kajakowych.

40% NASZYCH ASÓW NARCIARSKICH CHORUJE.

Na ostatnim posiedzeniu Rady Narciarskiej PZN w Zakopanem, docent dr. Dyboski, członek Rady Naukowej WF. wygłosił przemówienie na temat zorganizowania ścisłej współpracy między sferami trenerskimi i lekarzami w czasie przeprowadzenia treningów narciarzy. Współpraca ta jest konieczna w celu kontroli stanu fizycznego zawodników, trenujących intensywnie do zawodów. Docent Dyboski stwierdził, że wśród naszych narciarskich asów tylko 60% jest zupełnie zdrowych. Zagranicą natomiast jest pod tym względem znacznie lepiej, właśnie dzięki współpracy lekarzy z trenerami. Rada Narciarska postanowiła zgodnie z wnioskiem doc. dr. Dyboskiego zorganizować na przyszłość ścisłą współpracę lekarzy sportowych z trenerami PZN.

KANADA NIE WEŹMIE UDZIAŁU W HOKEJOWYCH MISTRZOSTWACH ŚWIATA

Brytyjski związek hokejowy ogłasza, że kanadyjska drużyna hokejowa Sudbury Wolves prawdopodobnie nie weźmie udziału w hokejowych mistrzostwach świata w Pradze czeskiej. Angielski związek hokejowy otrzymał bowiem wiadomość, że kanadyjczycy zrezygnowali z projektowanego tourné po Europie w końcu grudnia i styczniu. Kanadyjczycy mają wyjechać dopiero w lutym do Europy i na mistrzostwa prawdopodobnie nie zdążą.

ANGIELSKIE KLUBY TENISOWE POD KONTROLĄ

Na dorocznym walnym zebraniu angielskiego związku tenisowego uchwalono 89 głosami przeciwko 1, że kluby, organizujące turnieje, muszą w ciągu 3 miesięcy po zakończeniu turnieju przedstawić zarządowi związku dokładny wykaz wydatków. Chodzi w tym wypadku, aby związek ściśle kontrolował amatorstwo swych klubów i sumy, wydawane przez kluby na wyjazdy wybitnych tenisistów.

Gremialne przystąpienie do Związku Klasowego w Opocznie

Od 1935 r. istniał na terenie Opoczna Z. Z. Z. Członkowie tego Związku rekrutowali się wyłącznie z robotników huty szklanej „Wulkan".

Dnia 12 grudnia b. r. odbyło się ogólne zebranie czniłoków oddziału ZZZ, na którym JEDNOMYŚLNIE uchwalono przystąpić do Związku Rob. Przem. Chemicznego.

Z zamiarem tym nosił się ZZZ w Opocznie już od paru tygodni, awantury i napady bojówkarzy endeckich na strajkujących w fabryce „Dziewulski i Lange" przyspieszyły ten krok.

Zjednoczenie się robotników dwóch fabryk w Opocznie, nie licząc okolicznych kopalń glinki — pod sztandarami Zw. klasowego świadczy o coraz to rosnącym uświadomieniu robotników.

Kara śmierci w Poznaniu

Przed sądem okręgowym w Poznaniu odbył się proces przeciwko Florianowi Figlarzowi, mordercy swej matki Ewy oraz gospodyni Augusty Oertel. Morderstwa tego dokonał Figlarz w nocy z dn. 14 na 15 czerwca b. r. w Poznaniu. Nocując w mieszkaniu J. Czernikaua przy ul. Mickiewicza, u którego jego matka była zatrudniona w charakterze służącej, zbrodniarz zamordował swoje ofiary toporem, po czym zbiegł, zrabowawszy na szkodę Czernikaua 33.000 zł. oraz złote monety i banknoty zagraniczne.

Oskarżony zeznał, że nie miał zamiaru popełnić morderstwa, — lecz tylko chciał zrabować pieniądze, o których istnieniu wiedział.

Po zeznaniach świadków i przemówieniach stron, sąd wydał wyrok, mocą którego Figlarz skazany został za podwójne morderstwo na karę śmierci.

Gdynia

35 tys. zł. dostali rob. portowi za wygrane urlopy

Pisaliśmy przed paroma dniami o sprawie urlopów dla robotników portowych. Przedsiębiorcy portowi nie wypłacili 1000 robotnikom urlopów, a „podstawę" znaleźli w dobrowolnej interpretacji ustawy.

Sprawa ciągnęła się od roku. Konferencje i stanowisko Związku Transportowców nie przekonały pracodawców i żaden z argumentów nie przełamał ich uporu.

Sprawa skolei przeszła do Sądu. I mimo zasądzającego wyroku przedsiębiorcy urlopów nie wypłacili i, grając na zwłokę — grozili wniesieniem apelacji.

Cierpliwość robotników została wyczerpana. Związek Transportowców wysłał pismo i przedstawił sprawę w prasie, dał pracodawcom, a właściwie kasie urlopowej, 7 dni czasu do namysłu. Już na drugi dzień po ukazaniu się artykułu nie ustawały telefony. Mieliśmy zapewnienie, że urlopy zostaną wypłacone i że przedsiębiorcy apelować nie będą.

Tak się stało.

Robotnicy urlopy dostali, Związek postawił na swoim a pracodawcy wypłacili ponad 35 tysięcy złotych.

Do znanych dowodów przybywa nowy dowód, **że tam, gdzie jest solidarność i siła Związku, tam prawa robotników uszczuplone być nie mogą.** R.

Praca polskiej floty handlowej

Przewozy polskiej floty handlowej w okresie pierwszych 9 miesięcy r. b. wyniosły 1.273 tys. ton w czym przywóz 367 tys. ton, wywóz 813 tys. ton i tranzyt 92 tys. ton. Przywóz i wywóz łącznie wzięte stanowiły prawie 10 proc. zamorskich obrotów przez porty polskiego obszaru celnego.

Wzrost przewozów polskiej floty handlowej w okresie trzech kwartałów r. b. stanowi ponad 24 proc. w stosunku do tegoż okresu roku ub.

Przewozy na statkach żeglugi nieregularnej (tranzytowej) wyniosły w ciągu 3-ch kwartałów b. r. 746 tys. ton wobec 659 tys. ton w tym samym okresie roku ub. Cały ten wzrost przypada na żeglugę polską, której przewozy na statkach trampowych zwiększyły się w roku bież. o około 20 proc.

Przewozy na liniach regularnych wyniosły w okresie 3 kwartałów b. r. 527 tys. ton wobec 365 tys. ton w analogicznym okresie roku ub. Wzrost więc jest bardzo poważny i wynosi około 44 proc.

Paradoksy współczesnego życia...

Prasa doniosła, że w ubiegłym miesiącu japoński ambasador w Paryżu Yotaro Sugimura był na pokazie francuskiego Klubu dżiudżitsu.

Powitał go prof. Frederick Joliot, prezes klubu, jego małżonka pani Irena Joliot - Curie, również będąca członkiem i instruktorką w tym klubie. **Państwo Joliot - Curie dają lekcję dżudżitsu** (zapaśnictwo japońskie, polegające na znajomości sposobów jak najprędszego obezwładniania przeciwnika), **w celu zwiększenia środków na swe badania naukowe.** Pensje, jakie otrzymują oni w paryskim Instytucie Radowym, nie wystarczają na opędzenie wydatków, związanych z badaniami, których wyniki mają wiekopomne znaczenie dla ludzkości.

Wiadomości z całej Polski

BEZTERMINOWY DOM POPRAWY DLA MŁODOCIANEGO MORDERCY.

Przed Sądem Okręgowym w Katowicach odpowiadał 15-letni Werner Siedlaczek z Nikiszowca, oskarżony o zamordowanie w dniu 14-go września r. b. swego rówieśnika Brunona Bochenka. Mianowicie w czasie kłótni Siedlaczek pchnął kolegę sztyletem w pierś, kładąc go trupem na miejscu.

Sąd skazał Siedlaczka na bezterminowe zamknięcie w domu poprawczym.

EKSPLOZJA BENZYNY.

W Łodzi w mieszkaniu prywatnym przy Al. 1-go Maja wydarzyła się niezwykle silna eksplozja benzyny, w czasie gdy dwie służące myły benzyną podłogę. Zawaliła się ściana w mieszkaniu, rozerwało piec i wybuchł pożar.

Jedna ze służących, Maria Skwarek, doznała bardzo ciężkich poparzeń na całym cele, druga zaś, Leokadia Jóźwiak, złamania nogi, silnych obrażeń zewnętrznych i okaleczeń szkłem. W stanie ciężkim przewieziono obydwie do szpitala.

ZABÓJSTWO W LESIE.

Na jednej z mało uczęszczanych dróg w lesie pod Miedznem, koło Grudziądza, znaleziono zwłoki stróża rybackiego Grzeli, zamieszkałego w Miedznie.

Na podstawie poszlak padło podejrzenie o dokonanie tej zbrodni na Franciszka Kaczmarka, z gminy Osie, którego postawiono w stan oskarżenia.

Rozprawa sądowa nie wykazała winy oskarżonego i sąd ogłosił wyrok uwalniający.

WYROK NA STUDENTÓW WE LWOWIE.

W sądzie lwowskim zapadły wyroki, skazujące akademików, oskarżonych o wywołanie zajść ulicznych. Student uniwersytetu Kosowski skazany został na 8 miesięcy więzienia, studenci zaś Stocker i Stadnik po 6 miesięcy. Wykonanie kary Sąd zawiesił na 4 lata.

EKSPLOZJA W FABRYCE LAKIERÓW.

W fabryce lakierów Blumenfelda przy ul. Zamarstynowskiej we Lwowie, nastąpiła w środę po południu eksplozja, wskutek czego uszkodzona została ściana w jednym z oddziałów fabryki.

Ciężko poparzoną 18-letnią pracownicę, Palegię Andrysównę, odwiozło Pogotowie do szpitala.

ZLIKWIDOWANIE ZATARGU.

W dniu 15 b. m. w okręgowym Inspektoracie Pracy w Łodzi odbyła się obustronna konferencja przedstawicieli związku przemysłu wstążkowego i tasiemkowego oraz związków robotniczych. Na konferencji osiągnięto porozumienie i ustalono tekst układu zbiorowego, który następnie podpisano. W ten sposób zatarg w przemyśle wstążkowym i tasiemkowym został zlikwidowany.

Kącik radiowy

SPIESZCIE Z DATKAMI NA RADIOFONIZACJĘ SZKÓŁ!

Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju ogłosił odezwę, w której zachęca instytucje oraz osoby prywatne do składania ofiar na zakup odbiorników radiowych dla szkół.

Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju ustali w porozumieniu z Ministerstwem W. R. i O. P. wykaz tych szkół powszechnych, które ze względów społecznych i kulturalnych powinny być przede wszystkim zradiofonizowane.

Odpowiednie kwoty na Fundusz Radiofonizacji Szkół Powszechnych wpłacać należy na konto P. K. O. Nr. 16.130. Jeśli jakaś instytutcja wpłaci kwotę wystarczającą na kupno całego odbiornika dla szkół (od 113 do 173 zł. w zależności od wyposażenia odbiornika), wówczas otrzyma odbiornik zaopatrzony tabliczką z nazwą instytucji, która odbiornik ufundowała. Ponadto spis fundatorów odbiorników radiowych dla szkół ogłoszony zostanie przez Radio oraz w specjalnej Złotej Księdze.

Spieszcie z datkami! Dwa razy daje, kto szybko daje.

Radio warszawskie

PIĄTEK, 17 GRUDNIA R. B.

WARSZAWA I. 6.15 Pieśń. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka — płyty. 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka — płyty. 8.00 Aud. dla szkół. 11.15 Fortel pana Zagłoby — fragment z „Potopu". 11.40 Respighi: Z suity „Pinie rzymskie" — płyty. 11.57 Hejnał. 12.03 Aud. połud. 15.30 Wiad. gosp. 15.45 Nad albumem znaczków pocztowych. 16.00 Rozmowa z chorymi. 16.15 Łódzka ork. T. Rydera. 16.50 Pog. aktualna. 17.00 Jaworowscy szny cerze — felieton. 17.15 Hiszpańskie pieśni historyczne — w wyk. Wandy Hendrich (sopran). 17.50 Przegląd wydawnictw. 18.00 Kom. śniegowy i Wiad. sportowe. 18.10 Wieczorne nastroje — płyty. 18.30 Program. 18.35 Aud. dla wsi. 19.00 Komedia A. Fredry: „Damy i Huzary". 20.00 Koncert europejski fiński (Tr. z Helsinek). 21.00 Dziennik. 21.10 Pog. aktualna. 21.15 Ork. T. Seredyńskiego, M. Menkerówna (śpiew) i zespół revellersów „Chór Olanda". 22.20 Rec. fortep. Pawła Kowalewa. 22.50 Ost. dziennik.

WARSZAWA II: 13.00 Fragmenty mnij znanych oper — płyty. 14.00 Parę informacji. 14.05 Program. 14.10 Koncert rozrywkowy — płyty. 15.00 Reportaż. 15.15 Wiad. sportowe. 15.20 Zespół salonowy J. Stena. 18.00 Lidia Kmitowa — skrzypce— Tadeusz Bardzijowski — śpiew. 18.50 Muzyka lekka — płyty. 19.55 Życie kulturalne stolicy. 22.00 Legenda estetycznego franciszkanina — szkic literacki dr. W. Kubackiego. 22.15 Piosenki w wyk. Enzo de Muro Lomanto. 22.30 Muzyka tan. z dancingu „Café - Club" i z płyt.

KRÓTKOFALÓWKA: 24.00 Dziennik. Dziennik Świat. Zw. Polaków z zagranicy. Koncert Ork. Filh. Warsz. — płyty. Wiersze W. Syrokomli. Piosenki w wyk. Chóru Dana, Toli Mankiewiczówny i M. Fogga — płyty. Pog. w języku ang.

SOBOTA, 18 GRUDNIA B. R.

WARSZAWA I:

6.15 Pieśń. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muz. — płyty. 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka — płyty. 8.00 Aud. dla szkół. 11.15 Śpiewajmy piosenki. 11.40 Płyty. 11.57 Hejnał. 12.03 Aud. połud. 15.30 Wiad. gosp. 15.45 Generalna próba szopki — słuchowisko dla dzieci. 16.15 Koncert mandolinistów. 16.50 Pog. akt. 17.00 „Mody i uroszczenia pań rzymskich" — felieton. 17.15 Wł. Derwies (tenor) i W. Winterfeld (skrzypce). 17.50 Nasz program. 18.00 Wiad. sportowe. 18.10 Pog. społ. 18.15 Piosenki w wyk. Grety Keller — płyty. 18.30 Program. 18.35 Aud. dla wsi. 19.00 Aud. dla Polaków za granicą. 19.50 Pog. akt. Wieczór Adolfa Sonnenfelda w wyk. Ork. R. P. pod dyr. Olgierda Straszyńskiego. W przerwie o godz. 20.45 Dziennik. 21.45 „Dobij" — skecz. 22.00 Muz. tan. 22.50 Ost. dziennik.

WARSZAWA II: 13.00 Koncert rozrywkowy — płyty. 14.00 Parę informacji. 14.05 Program. 14.10 Beethoven i Schubert — płyty. 15.00 Pog. aktualna. 15.10 Wiad. sportowe. 15.15 Zespół J. Różewicza. 18.00 Muzyka lekka — płyty. 19.05 Rec. fortepian. Jakuba Kaleckiego. 19.55 Życie kulturalne stolicy. 22.00 Z najnowszych tomów poezji. 22.15 Muzyka lekka i tan. — płyty.

KRÓÓTKOFALÓWKA: 24.00 Dziennik. Boż Narodzenie na wsi polskiej. Z utworów scenicznych Adolfa Sonnenfelda w wyk. Orkiestry R. P. pod dyr. Olgierda Straszyńskiego. Centralny okręg przemysłowy — pog. Piosenki w wyk. Sióstr Burskich. Wesoły wieczór. Tańce Adolfa Sonnenfelda w wyk. Orkiestry P. R. pod dyr. Olgierda Straszyńskiego.

Tabela loterii

2-gi dzień ciągnienia III klasy 40 Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

15.000 zł.: 97005
10.000 zł. 5545 131319
5.000 zł.: 121548 133865 144684 160232 186934
2.000 zł.: 12006 11728 80759 114874
1.000 zł.: 33434
500 zł.: 117701 29886 41069 102854 160392 142405 161118 158917 103186 45795 142070
400 zł.: 35619 43702 61939 85654 82869 88643 81459 106852 101593 118899 167858 174726 181727 186670 187680
300 zł.: 35527 31620 45179 69282 94141 135907 141532 151528 160600 169676 166432 179033 184166 194230
250 zł.: 1487 2106 6899 11428 16536 18668 23090 31454 39000 41599 44630 56331 52115 60785 64057 88415 89051 88949 92312 102209 112154 113828 113903 132524 134427 135211 136145 139576 141446 145941 149393 156107 159875 172765 172995 176281 176940 180058 184108 185243 186168 189628

Wygrane po 200 zł.

29 495 521 904 63 1850 2069 3376 994 4076 305 5784 602 5179 941 7012 270 389 888 8598 883 990 9054 664
10052 59 11441 549 786 829 945 84 88 13055 165 656 15050 575 845 906 81 16432 623 883 18039 19009 49 183 556
20177 685 22219 409 88 785 23165 901 24414 533 605 785 25 188 762 26202 394 655 869 981 27452 513 78 892 28253 326 499 29339 416 577
30258 440 676 716 31343 431 851 32576 35060 947 37733
39053 76 204 615 839 40560 603 41235 574 42173 721 50 43048 738 44147 358 45264 486 46532 800 951 48092 49676
50271 628 868 51211 618 52077 184 224 336 471 515 940 53522 54519 644 69 55583 659 66 56462 69 505 57837 993 58073 701 922 59218 496 823
60004 162 963 61219 550 640 984 62082 334 419 541 875 63049 406 914 64682 65560 66339 988 67393 789 68661 727 69498 707 70117 559 89 967 71071 164 246 827 72058 265 747 62 73275 74264 446 801
76118 714 77589 78580 700 2 79115
218 399 913 80180 365 585 661 718 89 940 81396 452 82270 647 886 83405 83 714 78 84204 643 91 85670 777 888 86071 131 7098 185 769 821 88056 175 298 39 926 50 89215 544 90933 67 91577 92270 371 727 93576 674 94579 715 95025 338 560 709 96482 97722 826 98238 99030 177 553 688 100285 385 905 101227 396 737 102983 103839 104266 300 22 105262 504 981 106825 108009 509 109491 534 110266 517 111309 549 885 112126 417 933 113228 62 532 935
114316 717 920 116571 117258 340 449 6811 840 118124 512 121131 496 122293 123262 124700 125012 695 126043 190 413 127159 878 128314 129082 831 130032 54 117 341 484 132049 504 840 134177 248 135378 822 909 137730 139687 140694 141676 751 845 142631 73 143547 960 144486 145018 137 289 475 774 146594 147133 39 148144 353 705 149029 150115 151179 252 616 806 919
152446 153942 154182 235 563 155662 156981 157779 158342 474 570 851 164454 657 165775 828 925 166403 849 167572 605 168677 806 169383 528 170707 920 171015 498 979 172776 173025 169 240 174301 989 175031 457 545 176798 177027 157 246 178062 472 841 936 179368 491 760 180073 181221 336 512 895 988 182132 49 90 615 183240 563 741 77 184242 577 656 785563 858 186753 187716 188066 297 345 706 189864 972 190322 39 192323 707 193441 194234 407 522

Wygrane po 50 zł

285 552 1234 42 685 707 52 2638 3497 4259 84 421 83 5198 342 689 7025 31 317 8108 490 9695 10455 603 80 854 11434 12459 599 644 932 13006 184 932 15168 293 748 945 16857 17299 550 18095 163 80 606
20217 310 758 21561 22252 473 786 23552 747 24357 480 876 25351 408 28012 579 986 29712 30343 31239 32880 33155 604 34669 35284 815 37991 38012 553 681 794 39143 755
40082 693 951 41423 837 40 59 42128 639 823 55 43077 328 528 44247 45009 915 46844 47218 34 62 98 408 48585 49314 943
50328 73 727 800 51206 67 974 79 52012 251 79 723 883 53545 671 54351 55187 429 56 558 637 901 5600 116 527 671 57389 677 58209 408 96 603 64 793 853 66 60032 338 682 972 61034 305 883 63338 573 784 64148 364 674 65039 328 66492 67574 68447 605 69141 304 922 70690 717 71737 931 72503 721 892 73521 664 789 74031 541 75190 482 768 891
76857 999 77192 773 947 78523 892 80362 424 540 930 81251 82167 395 737 83095 107 440 588 85841 86522 762 88185 425 33 908 89136 510 90317 933 92064 528 920 93073 81 371 524 77 94808 95079 456 72 654 909 96368 502 6 78 98936 99124 85 41 1100 087 338 23 897 101135 279 362 817 102171 662 762 103056 114 495 5 13 755
104729 385 440 105503 71 735 810 106204 54 320 698 747 107003 198 103416 109197 403 613 110170 218 417 111352 615 112297 433 40 995
114[illegible] 68 115055 276 409 513 116433 535 778 117564 92 963 118181 212 481 706 900 29 119364 120260 567 121215 38 343 122443 569 123058 124296 378 420 638 97 716 125842 949 126394 442 612 129484 683 130475 750 131357 457 901 132175 230 133107 134375 879 135069 241 136336 72 535 137197 344 77 469 739 60 882 138843 139191 564 667 768 942 140136 867 142447 515 667 143281 302 39 144354 145672 946 146291 841 60 147679 148151 288 679 148151 288 893 991 149138 286 458 565 931 150164 499 943 151070 120
152853 916 153013 726 59 154629 155023 178 268 956 158444 159244 657 160567 798 962 161442 953 162656 164123 856 165016 37 625 166006 55 330 167051 911 169253 853 170747 172194 601 30 173588 174912 175021 448 178186 168 648 959 179211 180809 81 181234 355 485 590 968 182075 85 268 75 658 823 1840006 465 617 65 895 185044 282 386 437 891 186219 662 188984 189111 190320 453 768 971 191355 618 994 192363 193507 628 194095 836

III ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 złotych padła na nr. 158470.

30.000 zł.: 95983.
15.000 zł.: 30358.
10.000 zł.: 170784.
5.000 zł.: 84646 53310 145757.
1.000 zł.: 41631 39040 62982 115823 152706 153419 163910 174529.
500 zł.: 30524 58369 85646 94779 126579 181036 184716.
400 zł.: 3494 48361 83587 83939 87787 93209 95978 97837 101180 122934 168697 186656 189801.
300 zł.: 3422 43263 50864 73867 74525 83291 94108 109990 149249 185688.
250 zł.: 3407 3648 3704 11254 11932 30289 32491 34627 37431 44636 50797 54483 67304 58449 58573 66013 68853 70274 80330 86760 87568 96764 100233 105105 105120 109535 121640 122605 125106 151765 152946 160347 170265 176044 176505 184461 188914 189896.

Wygrane po 200 zł.

210 53 276 875 3336 527 49 880 4810 953 58 5157 6305 7407 8195 940 10576 11729 12440 514 13344 14525 16737 818 17053 69 18287 19916 22163 210 599 24382 27402 28662 30419 32043 647 33405 34021 35439 686 37277 523 38126 98 40266 41634 722 42934 43910 44105 45428 47050 388 705 48240 540 49307 50009 500 697 51132 52241 479 752 93090 64486
666 817 55114 56455 68133 59103 60102 62180 615 720 63153 879 64709 65791 68214 405 887 69051 108 71451 864 72252 758 73408 74441 76768 863 962 77721 79451 80061 246 471 702 81278 82208 83451 84378 634 85225 704 820 86061 74 210 87936 88028 332 89002 90092 648 91953 93929 94348 95844 96297 798 97403 982 98523 99472 622 101504 102635 749 964 103236 325 472 615 104096 155 105105 27 106515 107751 914 56 108444 630 44 947 109585 886 110036 90 114 59 111102 535 90 112132 11348
115075 210 711 116701 81 117460 560 781 118092 278 119208 120519 121370 121699 122468 983 124086 126560 711 124417 128172 130347 455 141513 133885 959 134896 135125 136106 139611 140144 141785 144437 145931 146278 914 147995 149373 152226 310 153739 978 150481 229 155027 156416 828 157065 241 574 750 158272 513 160347 653 936 163187 165050 166559 167418 169161
170095 143 171218 335 172029 364 174235 370 177059 178115 844 52 179127 766 180108 445 181800 182799
183023 185171 768 186592 187408 548 188418 189128 742 191519 608 839 192764 193525.

Wygrane po 50 zł.

3044 484 4327 962 6116 231 699 7594 705 8204 842 9922 11084 12794 14485 16001 16648 17671 19955 23167 24263 689 26976 27205 765 28481 30257 979 31152 32836 998 34611 35179 36027 39374 4021 665 43900 45063 651 66 46296 98 47118 944 48330 53002 935 54323 476 516 55870 57612 755 68070 685 947 59323 470 60101 63025 339 512 765 64195 65392 4168 67126 53 722 68882 69667 824 951 70436 681 834 71298 72271 944 73233 427 780 74381 492 715 85 75014 209 497 618 762 79328 81201 400 773 90 82906 83290 608 84202 87484 88579 90416 593 830 91460 598 92099 94238 874 96145 558 98903 9962 100882 102225 81 711 103240 485 895 105458 107633 109357 653 781 93 111439 677 754 112876 562
114408 910 115386 589 116904 118219 534 119436 852 120259 632 121926 124499 126603 127900 128020 130043 53 694 131247 133966 1344414 135659 139710 140502 773 878 977 141694 766 142815 951 143277 145149 147322 148572 151536 683 153005 154654 155029 156559 63 157708 158642 159717 161470 162112 528 163131 165745 167881 168646.
170312 556 703 171365 172401 174617 700 175290 177537 178495 180282 698 181157 341 182120 183564 184924 185768 187584 191368 880 194050 524 940.

IV ciągnienie

Wygrane po 200 zł.

1598 650 756 819 2028 284 365 472 4272 802 5282 502 76 7730 8788 9862
10394 684 11129 206 12011 102 376 13593 14422 16686 17008 18120 428 19053 552 20771 21126 991 22957 24208 515 38 26342 28070 28412 590 30365 87 698 925 31418 886 32501 34006 375 418 875 932 37050 581 617 86.
38129 523 39568 40715 77 41061 43407 44243 646 45004 50 47781 48235 98 380 658 705 49249 950 50025 456 51056 802 52018 516 54234 485 55300 56152 921 58299 303 6 59408 60379 969 61569 675 997 62502 63185 64786 66395 67643 725 68296 70522 73552 772 74660 75108 77351 78537 84 79266 80 794 861 82456 703 87 815 34 84806 86090 278 87805 88420 738 89541 5 90704 91029 677 971 92266 647 93408 95576 623 96490 98759 99407
100235 346 101189 102070 948 103134 831 104044 105713 106448 697 109132 110008 193 111186 284 624 95 112183 232 580 113276 115653 117431 3 797 120163 677 731 48 121471 123376 124739 863 125772 126073 155 130700 11 132546 133810 134274 947 135961 93 137144 140871 141015 143384 496 144308 146336 147663 714 148704 74 149020 152219 806 958 153748 154323 49 540 69 857 156065 157018 136 158345 601 777 16008 11 161178 551 701 162645 163871 167772 981 168545 170235 171272 429 82 172510 179871 904 180505 641 181556 673 184624 187494 189720 190312 192261 942 193995

Wygrane po 50 zł.

8023089 5907 6475 7179 558 9334 11826 12956 13775 18120 19443 526 638 21041 557 22375 600 26517 27241 28748 31780 32122 33694 34268 748 894 35149 818 37278.
38253 468 39157 374 594 604 40711 41004 148 42518 943 44041 422 953 46448 899 47805 48505 79 937 50645 51671 931 52023 814 947 53825 54218 816 859 55308 950 56207 57003 209 665 58260 59349 551 859 62938 68350 471 845 64777 822 66153 68012 530 825 69257 542 959 71472 761 72744 95 73375 443 74478 75032 78511 825 79193 668 81947 82570 609 712 83428 84445 862 85703 87702 822 88366 873 979 89171 388 90961 91679 92257 93300 81 413 94200 583 95 773 845 97646
100445 982 101479 806 102736 840 927 103955 105974 106021 812 107941 109553 111609 112906 116104 307 118123 965 122008 700 123879 124947 126776 129030 868 130551 131033 98 132882 135392 136340 506 72 138148 346 863 139593 884 140199 339 143784 145092 845 146381 149416 150469 688 153076 390 862 155059 156073 333 539 158530 611 753 160243 161772 164472 165110 170214 171388 457 172020 173921 174363 656 177444 178886 983 180237 373 453 181273 706 182370 183210 962 184378 185836 186505 908 187278 719 189123 190251 679 759 194367 506

ŻYCIE WARSZAWY

W Warszawie w niedzielę 19 grudnia

O godzinie 10-ej zbieramy się w następujących punktach

Dz. Wola — ul. Wolska 44.
Zw. Metalowców — ul. Wolska 42.
Budowlani (wszystkie oddziały), i Dz. Powązki Kacza 7.
Dz. Jerozolima, Zw. Tytoniowców, Zw. Garbarzy — Chłodna 30.
Zw. Rob. Przemysłu Chemicznego — Elektoralna 14.
Żoliborz — Krasińskiego 10 (Plac Wilsona), Dz. Starówka i wszystkie oddziały Zw. Spożywców — Długa 21.
Dz. Praga — Brukowa 35.
Zw. Metalowców — Praga, Szeroka 22.
Zw. Rzeźników — Floriańska 12.
Kolejarze — Zamojskiego 20.
Grochów — Dobrowoja 4.
Annopol — Nowe Bródno ZZK, — Białołęcka 51.
Dz. Pelcowizna — Jabłonowska 6.
Zw. Drukarzy i Pokr. Zaw., — Nowy Świat 38.
Dz. Śródmieście, Pracownicy Umysłowi, Zw. Użyt. Publ., Pracownicy Miejscy, Gazownia, Tramwajarze — Warecka 7.
Zw. Transportowców, Szoferzy — Królewska 16.
Zw. Użyt. Publ., Elektrownia — Elektryczna 3.
Dz. Powiśle — Czerwonego Krzyża 20.
Dz. Czerniaków — Nowosielecka 1.
Mokotów — Racławicka 4.
Ochota — Grójecka 94.
Rakowiec — Pruszkowska 6.

Niechaj 19 grudnia nie zabraknie na demonstracji żadnego demokraty!

WARSZAWSKI OKRĘGOWY KOMITET ROBOTNICZY P. P. S.
RADA ZAWODOWA M. WARSZAWY.

Nie podoba mu się delegacja

W uzupełnieniu naszej wiadomości o strajku okupacyjnym w fabryce guzików na ul. Ś-to Jerskiej 34, podajemy:

Właściciel fabryki Szlama Kowal (nie Kowalski, jak mylnie podano) nie dopuszcza delegatów robotniczych na drugą swą fabrykę przy ul. Nowolipie 44, gdzie zatrudnia łamistrajków; gdy na fabrykę przybyła delegatka, buchalter Elenberg rzucił się na nią usiłując pobić tę robotnicę. Również częstuje robotników pogróżkami strzelania (!) majster Szczepaniak, który, choć endek, współdziała z fabrykantem Żydem w gnębieniu robotników.

Fabrykant zamyka okupujących na klucz i nikogo do nich nie dopuszcza. Dalej podstępem wywabia strajkujących, np. zawiadamiając robotnika o rzekomej chorobie żony i t. d.

Na konferencji p. Kowal oznajmił, że gotów jest przyjąć wszystkich robotników, z wyjątkiem czterech — którzy są delegatami robotniczymi.

Co grają w teatrach?

TEATR ATENEUM. Dziś sztuka G. Zapolskiej „Panna Maliczewska".

TEATR WIELKI: Dziś w piątek „Słońce Meksyku" w sobotę „Aida".

TEATR NARODOWY: Wieczorem „Skiz" w premierowej obsadzie.

TEATR POLSKI: Wiecz. „Gałązka rozmarynu" Z. Nowakowskiego.

TEATR LETNI: Dziś krotochwila „Pod zarządem przymusowym"

TEATR NOWY: Dziś „Powrót mamy", Pawlikowskiej.

TEATR MAŁY. Dziś komedia Cwojdzińskiego „Freuda teoria snów"

TEATR KAMERALNY: O godz. 8.15 „Krystian" z Adwentowiczem w roli głównej.

CYRULIK WARSZAWSKI. Dziś wielka rewia satyryczna: „Ktoś z nas zwariował".

MAŁE QUI PRO QUO: Codziennie Rewia literacka „Na pięterku" z Mirą Zimińską, Adolfem Dymszą, Tadeuszą Olszą i innymi.

TEATR MALICKIEJ daje o g. 8 komedię Davies'a „Mięczak".

TEATR „WIELKA REWIA". Dziś wieczorem kom. muz. „Pst!... Janie!"

STOŁECZNY TEATR POWSZECHNY. Codziennie o godz. 19-ej „Wesele" Weyspiańskiego. Dziś przy ulicy Elbląskiej 51.

TEATR „8.15" daje wieczorem „Cnotliwą Zuzannę" Gilberta w reż. W. Zdzitowieckiego.

Z FILHARMONII. Piątkowym koncertem symfonicznym dyrygować będzie wybitny kapelmistrz Yssay Dobrowen, który kierował już orkiestrą Filharmonii w sezonie ubiegłym i zjednał sobie jaknajpochlebniejszą opinię krytyków i publiczności. Dobroden dyrygować będzie w piątek symfonią g-moll Mozarta, dwoma nokturnami Debussy'ego i wspaniałym poematem Skrjabina „Ekstaza". Solistą będzie doskonały skrzypek szwajcarski Andrè de Ribaupierre i wykona koncert a-moll Bacha.

ZARZĄD MIEJSKI w PABIANICACH
ogłasza
KONKURS
na stanowisko kierownika Rzeźni Miejskiej

Od kandydata wymagane są następujące warunki:
1. wyższe wykształcenie zakończone przepisowymi egzaminami,
2. nieprzekroczony 45-ty rok życia,
3. conajmniej 5-letnia praktyka na stanowisku kierowniczym i znajomość chłodnictwa.

Oferty wraz z życiorysem, odpisami świadectw, poświadczeniem obywatelstwa i odpisem dyplomu należy składać do Zarządu Miejskiego w Pabianicach do dnia 31 stycznia 1938 r. Warunki płacy według umowy.

W wypadku nieuwzględnienia oferty, dokumenty zostaną zwrócone.

Prezydent Miasta:
B. FUTYMA.

Kronika kaliska
(Oddział Strzelecka 3)

Od kilku dni nasze miasto żyje pod wrażeniem najazdu bandy endeckiej, która chce „unarodowić" handel w Kaliszu wbrew woli jego mieszkańców.

Ta „zbożna praca" nie wydała jednak pożądanych rezultatów, gdyż „niewdzięczni" mieszkańcy nie chcą zapomnieć jak to macherzy endeccy wspólnie z żydowskimi stosunkowo nie tak dawno zorganizowali kartel na pieczywo, podwyższając znacznie jego cenę na szkodę interesów biednej ludności chrześcijańskiej, a dziś chcą być jej obrońcami. Nic też dziwnego że akcja ta nie przyniosła pożądanego rezultatu. Wobec tego endecy uchwycili się innej metody polegającej na odciąganiu kupujących od kupców żydowskich — siłą.

Zdarzają się również wypadki zaczepiania kolporterów prasy socjalistycznej przez najmitów endeckich. Wobec tego ostrzegamy — kogo trzeba — że na wszelkie ataki w naszą stronę odpowiemy — środkami będącymi w naszej dyspozycji. Przypominamy „panom" z mieczykami, że dłonie robotnicze są twarde.

W rocznicę śmierci Prez. Narutowicza

W niedzielę dnia 19 grudnia r. b. w sali Tow. Muzycznego w związku z piętnastoleciem zabójstwa pierwszego Prezydenta Polski Gabriela Narutowicza, który padł z ręki endeckiego mordercy— miejscowy komitet PPS. w Kaliszu urządza wielki wiec publiczny, na którym będzie przemawiał członek Rady Naczelnej PPS. tow. Garlicki z Warszawy.

Bliższe szczegóły podane będą w afiszach.

Dezerterzy życia

Do I komisariatu kolejowego sprowadzono Jana Kuńskiego, lat 32, bez zajęcia, zam. przy ulicy Grzybowskiej, który w zamiarze samobójczym wypił esencji octowej. Wezwano lekarza pogotowia ratunkowego, który udzielił mu pomocy i przewiózł do szpitala Dziec. Jezus. Przyczyną zamachu samobójczego był brak środków do życia.

W domu nr. 53 na ul. Pawiej wyskoczyła z I-go piętra klatki schodowej Czesława Kobieska — lat 23, ekspedientka, zam. tamże. Kobieska odniosła jedynie ranę tłuczoną głowy. Przewieziono ją do ambulatorium pogotowia ratunkowego, gdzie lekarz udzielił jej pomocy.

W domu nr. 86 na ul. Leszno w zamiarze samobójczym podciął sobie żyły lewej nogi Karol Bąk, lat 28, bez zajęcia, zamieszkały w Radzyniu Podlaskim. Wezwany lekarz pogotowia ratunkowego przewiózł go do szpitala na Czystem. Przyczyna zamachu samobójczego na razie nie ustalona.

Młodzież P.P.S.

W sobotę, dnia 18-go grudnia r. b. o godz. 7-ej wiecz. odbędą się zebrania organizacyjne dla Kół:

ŻOLIBÓRZ — ul. Krasińskiego 10, ref. tow. St. Malinowski.
WOLA — ul. Wolska 44.
JEROZOLIMA — ul. Chłodna 30, ref. tow. J. Rawicz.
POWĄZKI — ul. Kacza 7.
STARÓWKA — ul. Długa 21— ref. tow. K. Lubelczyk.
POWIŚLE — ul. Czerwonego Krzyża 20, ref. tow. W. Dziunikowski.

KOŁO MŁ. PPS. „ŚRÓDMIEŚCIE" urządza w niedzielę, dnia 19 grudnia o godz. 5 popoł. przy ul. Wareckiej 7.

AKADEMIĘ KU CZCI TOW. ANDRZEJA STRUGA.

Przemawiać będą tow. tow.: Dubois, Wasilewska, Maliniak i inni.

Część artystyczna.

Kronika organizacyjna

PIĄTEK.

W piątek, dnia 17 b. m. o godz. 7 w. na niżej podanych Dzielnicach odbędą się Zebrania dla członków i wprowadzonych gości z referatami na aktualne tematy:

WOLA — CZYSTE: Wolska 44 — ref. tow. Kazimierz Czapiński n. t.: „ZSSR po 20 latach. Nowa konstytucja i wybory".

JEROZOLIMA: Chłodna 30 — ref. tow. Zalewski.

RAKOWIEC: Pruszkowska 6 — ref. tow. Stanisław Malinowski.

ANNOPOL — N. BRÓDNO: Białołęcka 51 — ref. tow. Stefan Wolny.

CZERNIAKÓW: Nowosielecka 1 — ref. tow. Ludwik Perl.

MOKOTÓW: Racławicka 4 — ref. tow. Jerzy Stefaniak.

PRAGA: Brukowa 35 — ref. tow. Miecz. Bart.

OCHOTA: Grójecka 94 — ref. tow. Ludwik Cohn.

POWĄZKI: Kacza 7 — ref. tow. Stan. Napierski.

GROCHÓW: Dobrowoja 4 m. 1 róg Modrzewiowej — ref. tow. Jerzy Rawicz.

MARYMONT — ŻOLIBORZ: Krasińskiego 10 — ref. tow. Julian Klejn.

DZ. JEROZOLIMA. W piątek, o godz. 18-tej zebranie komitetu dzielnicy wraz z zarządami Kół.

KOMISJA KULTURALNO - OŚWIATOWA ZW. ZAW. METAL I KOŁO MŁODZIEŻY P. P. S. — PRAGA organizują w niedzielę dnia 19 grudnia b. r. o godz. 6-ej wiecz. w lokalu Związku Metalowców, ul. Szeroka 22

WIECZÓR POEZJI ROBOTNICZEJ.

W programie prelekcje i występy Centralnej Sceny Robotniczej przy W. O. K. R. PPS.

Wstęp wolny.

Walne zebranie ubezpieczeniowców w sprawie umowy zbiorowej

Walka ubezpieczeniowców o umowę zbiorową wchodzi w decydujące stadium.

W piątek dnia 17 grudnia b. r. o godz. 18.30 odbędzie się w sali Handlowców przy ul. Siennej 16 nadzwyczajne walne zebranie pracowników ubezpieczeniowych miasta Warszawy.

Na zebraniu tym mają zapaść decydujące uchwały odnośnie dalszego toku akcji w sprawie realizacji uchwały odnośnie dalszego toku akcji w sprawie realizacji umowy zbiorowej na terenie prywatnych zakładów ubezpieczeń.

OGŁOSZENIA DROBNE

Interesująca wystawa malarstwa, rzeźby i grafiki

Wielkie zainteresowanie i żywy oddźwięk szerokich sfer inteligencji stołecznej wywołała zorgnizowana przez Komitet Przyjaciół Sztuki Polskiej w porozumieniu z organizacjami artystów malarzy, rzeźbiarzy i grafików wielka predświąteczna wystawa — sprzedaż dzieł sztuki w salonach Stowarzyszenia Techników ul. Czackiego 3/5 i w salonie Komitetu P. S. (ul. Królewska 17). Okazja nabycia po bardzo przystępnych cenach wartościowych dzieł sztuki wyszukiwana jest skwapliwie przez ludzi ceniących kulturę i znających się na sztuce. Wiele osób kupuje te dzieła jako najmilszy i długotrwały prezent gwiazdkowy.

Sprzedaż po zniżonych cenach obejmująca obrazy, rzeźby, drzeworyty, akwaforty najwybitniejszych artystów plastyków odbywać się będzie tylko w ciągu najbliższych kilku dni przedświątecznych w godzinach od 10 rano do 10-ej wieczór.

Dzieło sztuki, objęte sprzedażą przedświąteczną, nabywać można po cenach następujących: obrazy i rzeźby w cenie od 50 zł., grafika w cenie od 10 zł.

KUPON

wydawnictwa „ROBOTNIK" upoważniający okaziciela do nabycia w okresie do dn. 23.12.37. dzieł sztuki po cenie zniżonej o 10 proc. w salonie Komitetu Przyjaciół Sztuki Polskiej przy ul. Królewskiej 17 oraz w salonach Stowarzyszenia Techników przy ul. Czackiego 3/5.

Z nożem na żonę
Krwawy dramat małżeński

Wczoraj w mieszkaniu zajmowanym przez małżonków Antoniego, lat 29 i Barbarę, lat 24, Ziółkowskich przy ul. Grochowskiej nr. 281 wybuchła krwawa awantura.

W czasie sprzeczki Ziółkowski chwycił nóż i zadał żonie cios w lewy bok. Gdy kobieta padła na podłogę, zalewając się krwią, Ziółkowski przypuszczając, że zabił żonę, uciekł. Odgłosy sprzeczki a następnie krzyki kobiety wzywającej pomocy zaalarmowały lokatorów domu. Przybyli na pomoc znaleźli Ziółkowską nieprzytomną. Nóż tkwił jej w boku. Natychmiast przewieziono ją do szpitala Przem. Pańskiego, gdzie lekarz stwierdził ranę głęboką boku w okolicy serca. Ziółkowska została na kuracji w szpitalu.

Powiadomiona policja wszczęła pościg za zbrodniczym mężem. Ziółkowski pracuje w jednej z firm jako ekspedient.

Samobójstwo urzędnika

Wczoraj rano około godz. 7-ej strzelił sobie w głowę Stanisław Śliwiński, lat 23, urzędnik, zam. przy ul. Hożej nr. 11 jako sublokator u Mirosławy Kazimiery Roszkowskiej, urzędniczki. Wezwany lekarz pogotowia stwierdził śmierć.

Służąca jak zwykle zapukała rano do drzwi. Ponieważ sublokator nie odpowiadał, uchyliła drzwi. Na łóżku leżał przykryty kołdrą Śliwiński. Poduszka była cała zbryzgana krwią. W ręku trzymał kurczowo zaciśnięty rewolwer. Śliwiński prawdopodobnie odebrał sobie życie jeszcze wczoraj późnym wieczorem. Policja wszczęła dochodzenie.

Ofiary pięści i noża

Około północy do XIV-go kom. P. P. przyprowadzono Adelę Piórkowską, lat 24, bez zajęcia zam. przy ul. Ostrowskiej nr. 15. Piórkowska była w stanie nietrzeźwym i została pobita przez nieznanych sprawców, doznając ran kłutych klatki piersiowej. Lekarz pogotowia udzielił jej pomocy i pozostawił na miejscu.

Na ulicy Wolskiej w czasie bójki na tle porachunków osobistych został pobity Oktawian Radecki, lat 32, brukarz (Prądzyńskiego 26). Wezwany lekarz pogotowia ratunkowego stwierdził ogólne potłuczenia głowy, twarzy i rąk i udzielił mu pomocy.

Do ambulatorium pogotowia ratunkowego zgłosiła się Rozalia Cymelman, lat 25, właścicielka sklepu, zam. przy ul. Elbląskiej nr. 18, która została pobita przez nieznanych sprawców na ul. Pawiej. Cymelman doznała potłuczenia głowy i twarzy oraz ogólnych obrażeń. Pomocy udzielił jej lekarz pogotowia ratunkowego.

Co wyświetlają Kina?

ADRIA: „Romantyczny milioner".
ANTINEA: „Wyspa w płomieniach" i „Walc królewski".
AMOR (Elektoralna 45): „Miłość dla początkujących" i „Parada rezerwistów".
AKRON: „Papa się żeni" i „Latająca mysz".
BIS (Elektoralna 21): „Penny" i „Robin Hood z Eldorado".
ATLANTIC: „Ich stu i ona jedna".
AS: „Pod dwiema flagami" i „Takie są dziewczęta".
BAŁTYK: „Zaufaj mi".
CASINO: „Halka".
CAPITOL: „Znachor".
COLOSSEUM: „Serce i szpada" z K. Veidtem.
CZARY (Chłodna 29): „Darmozjad" i „Zabronione szczęście".
ELITE (Marszałkowska Nr. 81 a): „Teodora robi karierę" i „Łódź podwodna Nr. 9".
EUROPA: „Życie ulicy".
FAMA: „Skłamałam".
FILHARMONIA: „Od wtorku do do czwartku".
FLORIDA: „King - Kong" i „Mały lord".
FORUM (Nowiniarska 14): „Detektyw z Honolulu" i „Szampański walc".
GLORIA (Marszałk. 31): „Tajny plan R. W."
HOLLYWOOD: „Dwa dni miłości".
HELIOS (Wolska 8): „Ty, co w Ostrej świecisz bramie".
IMPERIAL: „Tajny Agent".
ITALIA (Wolska 32): „Jego złota rybka".
JURATA (Krak.-Przedmieście 66): „Moja gwiazdeczka" z Shirleyką i „Dzikie ścieżki".
KOMETA (Chłodna 49): „Zabiłem". i rewia.

MAJESTIC: „Królowa Wiktoria".

MARS (Inwalidów 10): „Ogród Allaha".
MASKA (Leszno 68): „Magnolia" i „Rok 2000".
MEWA: „O czym marzą kobiety" i „Czarownica z Salem".
MIEJSKI: „Daj mi swe serce".

MUCHA (Długa 10): „Pociąg widmo".
NOWA TOMBOLA: „Kain i Mabel" i „Dawid Copperfield".
PALLADIUM: „Zaczęło się w pociągu"
PAN (Nowy - Świat 40): „Flip i Flap jako jej obrońcy".
PETIT TRIANON (Sienkiewicza 8): „Dama Kameliowa" z Gretą Garbo i „Piętro wyżej".
POPULARNY (Zamojskiego 20): „Piętro wyżej" i rewia.
PROMIEŃ (Dzilnae 1): „Tajny plan" i „Srebrna torpeda".
PRAGA (Targowa 71): „Księżna Ksenia" i „Jaśnie pan szofer".
PRASKIE OKO (Zygmuntowska 10) „Jej pierwsza miłość" i „Król Burleski".
RAJ (Czerniakowska 191): „Dawid Copperfild".
RIALTO: „Niewidzialne małżeństwo".
RENA (Długa 9): „Pokusa" i „Samochód 99".
RIVIERA (Leszno 2): „Tajmniczy strzał i „Buck Jones".
ROMA: „Niemy bohater".
ROXY (Wolska 14): „Na sybir" i „Cudowne dzieci".
SOKÓŁ (Marszałkowska 69): „Noc przed bitwą" i „Czarodziejskie Zwierciadło".
SORRENTO (Krypska 34): „Mój pan mąż" i rewia.
STYLOWY: „Dziewczęta z Nowolipek".
STUDIO: „Jej największy błąd".
ŚWIATOWID: „Z uśmiechem na ustach".
SFINKS: „Dybuk".
ŚWIT (Nowy Świat 19): „Skłamałam" ze Smosarską.
ŚWIAT (Suzina 4): „Nie ufaj mężczyźnie" i „Sam Dodsworth".
TON (Puławska 39): „Ucieczka Tarzana".
UCIECHA (Złota 72): „Królowa Wiktoria".
UNIA (Dzika 9): „Detektyw" Helena Garfield i rewia.
VICTORIA (Marszałkowska Nr. 106): „Zaginiona wyspa".

Redaktor odpowiedzialny LUDWIK WINTEROK.
Odbito w drukarni Sp. Nakładowo-Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.